

This project is funded by the
European Union

E-METODISKAIS MATERIĀLS

*“IT izmantošana mākslas izglītībā – interaktīvās tāfeles
iespējas un virtuālās stundas”*

ЭЛЕКТРОННЫЙ МЕТОДИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ

*«Использование ИТ в художественном
образовании – интерактивная доска и
виртуальные уроки»*

*Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas
pārrobežu sadarbības programma*

*Projekts „Izglītības apstākļu uzlabošana mākslas mantojuma saglabāšanai Latvijā un
Baltkrievijā pārrobežu sadarbības ietvaros/Virtuālā realitāte” (LLB-2-244)*

*Программа трансграничного сотрудничества Латвия – Литва – Беларусь
Европейского инструмента добрососедства и партнерства*

*Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности
художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного
сотрудничества» или «Виртуальная реальность» (№ LLB-2-244)*

SATURS

IEVADS.....	3
ВВЕДЕНИЕ.....	5
1. stunda Antona Kūkoja bērība.....	7
Stundas gaita.....	8
Darba lapas.....	10
2. stunda Antona Kūkoja skolas gadi.....	14
Stundas gaita.....	15
3. stunda Augstās skolas un dvēseles skolotāji jeb antonīms sakāmvārdam - naskoti veiru nu capuris...17	
Stundas gaita.....	18
Darba lapa.....	22
4. stunda Ne tikai septiņi amati.....	23
Stundas gaita.....	24
Darba lapa.....	28
5. stunda Vārda mākslinieks.....	29
Stundas gaita.....	30
6. stunda Antons Kūkojs Latgales ainavas un krāsas mākslinieks.....	34
Stundas gaita.....	35
Darba lapas.....	39
7. stunda Antons Kūkojs un kino māksla.....	41
Stundas gaita.....	42
8. stunda Antons Kūkojs, māla vezuma vilcējs.....	44
9. stunda Antons Kūkojs J.Soikāna Ludzas mākslas skolas direktors.....	48
Stundas gaita.....	49
Darba lapa.....	53
Урок №1 Начало творческого пути Язепа Дроздовича.....	54
Урок №2 Живопись Язепа Дроздовича.....	63
Урок №3 Образы природы в графических работах Язепа Дроздовича.....	74
Урок №4 Особенности графики Язепа Дроздовича.....	82
Урок №5 «Дываны-маляванкі» Язепа Дроздовича.....	91
Урок №6 Мир цветов Язепа Дроздовича.....	98
Урок №7 "Космический период" в творчестве Язепа Дроздовича.....	107
Урок №8 Вымышленный мир Язепа Дроздовича.....	120
Урок №9 Язеп Дроздович - родоначальник белорусского национального искусства.....	129

IEVADS

Mūsdienās datortehnoloģijas tiek aizvien plašāk pielietotas izglītības procesā arī mākslas izglītības jomā. Tiek veidotas daudzas vienkāršas un sarežģītas datorprogrammas dažādu izziņas jomu aktivizēšanai. Interaktīvā tāfele ir viens no līdzekļiem, ko var veiksmīgi izmantot bērnu apmācībā. Interaktīvā tāfele ir universāls instruments, kas ļauj bērnu apmācību padarīt interesantāku, uzskatāmāku un aizraujošāku. Ir svarīgi, lai skolēns ar interesi un prieku iesaistītos mācību procesā, tādēļ pedagogam stundās nepieciešams ieinteresēt skolēnus, piedāvājot viņiem daudzveidīgu, interaktīvu darbošanos un iespēju mācību procesā izmantot modernās tehnoloģijas. Netradicionāla, moderna mācību vide paver jaunas iespējas bērnu ieinteresēšanā, motivēšanā vielas apguvē, veicina bērnu izziņas aktivitāti, kā arī paplašina metodiskās iespējas, jo nodrošina mūsdienu tehnoloģiju sniegto iespēju izmantošanu vienlaicīgi vienā projektā. Tas savukārt pedagogus iedvesmo radīt jaunus mācību materiālus.

Metodiskā materiāla mērķis ir palīdzēt skolotājiem veicināt skolēna interešu attīstīšanu mākslas jomā, nodrošinot skolēna un skolotāja sadarbību radošajā atmosfērā.

Metodiskais materiāls domāts vispārīzglītojošu skolām vizuālās mākslas un mākslas skolas skolotājiem, mākslas stundu bagātināšanai, gan aktivitātēm ārpus mācību stundām, pilnveidojot zināšanas mākslas jomā.

Metodiskajā materiālā iekļautie piemēri ir rosinājums skolotājiem dažādot metodiskos paņēmienus, tā veicinot skolēnu interesi par mākslu.

Metodiskais materiāls sastāv no 18 stundām (9 stundas latviešu valodā par Antonu Kūkoju un 9 stundas krievu valodā – par Jāzepu Drozdoviču); katrai stundai ir noteikts stundas mērķis un rezultāti; aprakstīta stundas gaita (skolotāja un skolēna darbības), norādīti darbam nepieciešamie materiāli un avoti. Galvenais vizuālais materiāls, kas ir izmantots stundās ir prezentācijas, kuras ir pievienotas metodiskajam materiālam PDF formātā. Materiālā prezentētās stundas tika organizētas, izmantojot interaktīvo tāfeli ar ActiveInspire programmu.

Metodiskajā materiālā ir apkopota projekta laikā Ludzas mākslas skolas un Glubokoje mākslas skolas audzēkņu un pedagogu savāktā informācija par Latgalē un Glubokoje pazīstamu mākslinieku: A.Kūkoja un J.Drozdoviča dzīves faktiem.

Metodiskais materiāls elektroniskā veidā ir pieejams tīmekļa vietnēs: <http://www.ludzaspils.lv> un <http://glubokoe.vitebsk-region.gov.by/ru>

Metodiskais materiālu veidoja projekta partneri Ludzas novada pašvaldība (Latvija) un Glubokoje rajona izpildkomitejas Ideoloģiskā darba, kultūras un darba ar jaunatni nodaļa Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projekta „Izglītības apstākļu uzlabošana mākslas mantojuma saglabāšanai Latvijā un Baltkrievijā pārrobežu sadarbības ietvaros/Virtuālā realitāte” ietvaros. Kopējais projekta budžets sastāda 222 098,19 EUR, un 90% jeb 199

888,37EUR ir Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas atbalsts.

Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta (EKPI) Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma ir Baltijas jūras reģiona INTERREG IIIB Kaimiņattiecību programmas IIIA Dienvidu prioritātes turpinājums 2007.-2013.gadam. Vispārējais Programmas stratēģiskais mērķis ir veicināt Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas robežu reģionu teritoriālo kohēziju, nodrošināt augsta līmeņa vides aizsardzību un ekonomisko un sociālo labklājību, kā arī veicināt starpkultūru dialogu un kultūras daudzveidību.

Programma aptver Latgales reģionu Latvijā, Paņevežas, Utenas, Viļņas, Alitas un Kauņas apgabalu Lietuvā, kā arī Vitebskas, Mogiļevas, Minskas un Grodņas apgabalu Baltkrievijā. Kā Programmas Kopīgā vadības iestāde darbojas Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrija. Programmas oficiālā interneta vietne ir www.enpi-cbc.eu.

Eiropas Savienību veido 28 dalībvalstis, kas nolēmušas pakāpeniski apvienot savu kompetenci, resursus un likteņus. Piecdesmit gadus ilgā paplašināšanās perioda laikā tās ir kopīgiem spēkiem izveidojušas stabilitātes, demokrātijas un ilgtspējīgas attīstības zonu, vienlaikus saglabājot kultūru daudzveidību, toleranci un personiskās brīvības. Eiropas Savienība labprāt dalās savos sasniegumos un vērtībās ar valstīm un cilvēkiem aiz ES robežām.

Par šīs publikācijas saturu ir atbildīga Ludzas novada pašvaldība un tā nekādā veidā nevar tikt izmantota, lai atspoguļotu Eiropas Savienības uzskatus.

ВВЕДЕНИЕ

В наше время компьютерные технологии все шире используются в художественном образовательном процессе. Создаются различные простые и более сложные компьютерные программы для активизирования различных сфер образования. Интерактивная доска – это универсальный документ, который позволяет сделать процесс обучения детей более интересным, наглядным и увлекательным. Важно, чтобы ученик с интересом и радостью участвовал в учебном процессе, поэтому педагогу необходимо заинтересовать учеников, предлагая разнообразные и интерактивные задания и возможность использовать современные технологии. Нетрадиционная, современная среда обучения предоставляет новые возможности заинтересовать и мотивировать детей в приобретении знаний, способствует активности детей, а также расширяет методические возможности, так как обеспечивает использование возможностей, которые предоставляют современные технологии в одном проекте. Это также вдохновляет педагогов создавать новые учебные материалы.

Цель методического материала – помочь учителям способствовать развитию интересов в сфере искусства, обеспечив сотрудничество ученика и учителя в творческой атмосфере.

Методический материал предназначен для общеобразовательных школ, для учителей изобразительного искусства, рисования, для обогащения уроков изобразительного искусства, а также для внеклассных занятий в целях улучшения знаний в сфере искусства.

Примеры уроков методического материала – это предложение для учителей, как разнообразить методические приемы, способствуя увеличению интереса учеников к искусству.

Методический материал состоит из 18 уроков (9 уроков на латышском языке об Антоне Кукойсе и 9 уроков на русском языке о Язепе Дроздовиче); для каждого урока указана цель и его результаты, необходимые материалы и источники. Главный наглядный материал, который используется во время уроков – это презентации (презентации на латышском доступны в отдельных файлах). Уроки, проведенные на основе этого материала, были составлены с использованием программы ActiveInspire.

В методическом материале была использована информация, собранная учениками и педагогами Лудзенской художественной школы и Глубокской художественной школы об Антоне Кукойсе и Язепе Дроздовиче.

Методический материал доступен в электронном виде <http://www.ludzaspils.lv> и <http://glubokoe.vitebsk-region.gov.by/ru>

Методический материал был создан партнерами (Лудзенским краевым самоуправлением Латвии и Отделом идеологической работы, культуры и по делам молодежи Глубокского районного исполнительного комитета Беларуси) в рамках проекта «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества» или «Виртуальная реальность» (№ LLB-2-244), который финансировался Программой трансграничного сотрудничества Латвия – Литва – Беларусь, реализуемой в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнерства. Общий бюджет проекта составил 222 098,19 евро; 90% этой суммы или 199 888,37 EUR предоставляется Европейским Союзом.

Программа трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнерства, является преемницей Приоритета IIIA Юг Программы добрососедства INTERREG III В региона Балтийского моря на период с 2007 по 2013 гг. Общей стратегической целью Программы является улучшение территориальной сплоченности латвийского, литовского и белорусского пограничного региона, гарантирование высокого уровня охраны окружающей среды, обеспечение экономического и социального благополучия, а также содействие межкультурному диалогу и культурному разнообразию.

В Программе участвуют регион Латгале в Латвии; Паневежисский, Утенский, Вильнюсский, Алитусский и Каунасский уезды в Литве; Витебская, Гродненская, Могилёвская, Минская области и город Минск в Беларуси. Совместным органом управления Программой является Министерство внутренних дел Литовской Республики. Веб-сайт Программы: www.enpi-cbc.eu.

Европейский Союз включает в себя 28 государств-членов, которые решили объединить свои передовые знания, ресурсы и судьбы своих народов. В течение 50 лет совместными усилиями они создали зону стабильности, демократии и устойчивого развития, сохранив при этом культурное многообразие, личные свободы и атмосферу терпимости. Европейский Союз неуклонно стремится передавать свои достижения и ценности странам и народам, находящимся за его пределами.

Содержание настоящей публикации является предметом исключительной ответственности Лудзенского краевого самоуправления Латвии и Отдела идеологической работы, культуры и по делам молодежи Глубокского районного исполнительного комитета Беларуси, Латвия, и никаким образом не может отражать официальной позиции Европейского Союза.

1. stunda Antona Kūkoja bērnība

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Mākslas valodas pamati" "Mājturība" vai "Vizuālā māksla", vai "Novada mācība"
Mācību stundas ilgums	2 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Kompozīcija" vai "Darbs materiālā", "Datorgrafika" Matemātika, Ģeogrāfija
Stundas mērķis		1. Iepazīstināt ar Latgales kultūras darbinieka Antona Kūkoja bērnību. 2. Radīt iespēju izjust 20.gs. 40.gadu laika garu. 3. Izstrādāt radošu darbu. Atkarībā no bērna vecuma, grupas interesēm. 3.1. Grupas darbs Ziemassvētku puzurs. 3.2. Individuālais darbs "Manas ģimenes dzimšanas dienas zīmes - raksti" 3.3. Dzimšanas dienas apsveikuma kartīte ar dzimšanas dienas rakstu
Stundas rezultāts		Audzēkņi ir iepazinušies ar Antona Kūkoja bērnību un izjutuši laikmeta garu, jo īpaši darbības veidus, kādi bija lauku bērnam. Ir izstrādājuši radošo darbu

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? Ko viņi labu ir izdarījuši? Saruna ar bērniem Kas tika darīts iepriekšēja nodarbībā? Kas palicis prātā un par ko bija prieks? 	12 min	Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo. Palīglīdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	3 min	Skolotājs piesaka tēmu "Antona Kūkoja bērnība", pie kuras bērni strādās nodarbībā.	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus	
Stundas galvenā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās vielas izklāsts <p>Stāstījums par Antona Kūkoja dzimto vietu, mammu, tēti, viņu profesijām un dzīves vērtībām jeb patiesajiem dārgumiem (prezentācijas 1.-9. slaidis)</p> <p>Stāstījums par tiem lauku darbiem, kas bija dzīves nepieciešamība zemniekiem un lauku bērniem, arī Antonam Kūkojam. (Var būt arī mēmais šovs - ar kartītēm par lauku darbiem) (10.-11.slaidis)</p> <p>Stāstījums par Antona Kūkoja mammas darbiem brīvajos brīžos jeb mūsdienīgi</p>	<p>5 min</p> <p>15 min</p> <p>5 min</p>	<p>Skolotājs stāsta un demonstrē prezentāciju par Antona Kūkoja bērnību.</p> <p>Spēles "Mēmais šovs" vadīšana.</p> <p>Stāstījums un demonstrējums. Dziesmas atskaņošana.</p>	<p>Skolēni klausās, piefiksē atbildes uz jautājumiem.</p> <p>Bērni cenšas attēlot un uzminēt lauku darbus. (Izjust caur ķermeni)</p>	<p>Prezentācija „Antona Kūkoja bērnība”</p> <p>Kartītes ar lauku darbiem.</p> <p>http://youtu.be/K9B43R0y3R0</p>

sakot - hobiji (13.-15.slaidis)				
Starpbrīdis	5 min			
Stāstījums par rakstu zīmēm (16.-18.slaidis)	5 min	Stāstījums par rakstu zīmēm	Bērni strādā pie savas dzimšanas dienas zīmes.	Darba lapa <i>Par rakstu zīmēm</i>
Patstāvīgais darbs.	20 min	Skolotājs paskaidro, kā uzzīmēt savu dzimšanas dienas zīmi. Krāsu salikumu bērni izvēlas paši.	Var zīmēt ar roku uz darba lapas. Var zīmēt datorā.	Darba lapa <i>Ontona dzimšanas dienas zīme</i> Darba lapa <i>Ornaments</i>
Stundas nobeigums Mājas darba uzdošana	5 min	Skolotājs uzdod un paskaidro kā izpildīt mājas darbu: 1. Sagatavot atbildes uz jautājumiem. 2. Uzzīmēt dzimšanas dienas zīmes saviem tuviniekiem (2 vai 3)	Audzēkņi sagatavo mājas atbildes uz jautājumiem.	
Mini izstādes iekārtošana	5 min		Iekārto mini izstādi, ar līmlenti pie sienas pielīmējot savas dzimšanas dienas zīmes	
Stundas izvērtējums Stundas kopsavilkums Diskusija	5 min			
Skolotāja materiāli	Latgaliešu tautas dziesma, noskaņas radīšanai http://youtu.be/K9B43R0y3R0 Informācija par Rogovku, Antona Kūkoja dzimtajām mājām http://lv.wikipedia.org/wiki/Rogovka Lapa, attēlu meklēšanai, kas "stāsta" par lauku darbiem 20.gs. sākumā http://www.zudusilatvija.lv/			

Darba lapas

Par rakstu zīmēm

SAULES ZĪME

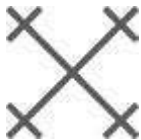
Latviešu tautas folklorā no debesu spīdekļiem centrālais ir Saule. Saules zīme ir spēcīgs Saules gaismas simboliskais attēlojums. Tā tēlota nepārtrauktā kustībā kā dzīvības spēku kulminācijas un piepildījuma zīme, kā dzīvības un Visuma norišu harmonijas simbols.

Citu zīmju vidū Saules zīme ir uz augstākās pakāpes - tā ir visa redzētāja un zinātāja – augstāko ētisko vērtību simbols.

Visvairāk Saules zīme tiek lietota sieviešu rotās, it sevišķi meitu pūra mantās.

Saules zīmes ir paši svarīgākie raksti goda tērpos, kāzās obligāti arī līgavainim. Saule ir visa sākums – siltums un gaisma, kam lemts apspīdēt arī Jūsu laulību. Mūžīgu gaismu jaunajai ģimenei!

KRUSTU KRUSTS JEB MĀRAS KRUSTS

Krustu krusts ir dzīvās matērijas zīme, kas cieši saistīta ar auglību, uguni un māju (dieva materiālā izpausme). To mēdz uzskatīt par mitoloģiskās dievības Māras – visas materiālās pasaules pārvaldnieces un patroneses - vienu no simboliem. Ar Māras krustu tika sargāta materiālā labklājība - mājas, maize, uguns (krusta krustu, saimniece uzvilka uz maizes klaipiņa pirms to laida krāsnī un vakarā to ievilka pavarda pelnos, lai uguns ar Māras svētību neizdzistu līdz rītam). Katra lieta, kam simboliski tika uzvilks krustu krusts, tika ziedota Mārai, saņemot pretī svētību un uzraudzību.

Šī zīme piešķir pamatīgumu, drošību, saistību ar dabas un zemes spēkiem. Palīdz kristībās, kāzās, ir auglības devēja un veselības sargātāja.

UGUNSKRUSTS

arī PĒRKONA UN LAIMES KRUSTS

Saukta arī par svastiku (svasti sanskritā nozīmē laime). Svastika ir laimes, Saules enerģijas un uguns zīme. Viens no vecākajiem rakstiem, kas sastopams daudzu tautu un it īpaši baltu ornamentikā.

Latviešu folklorā pērkonas zīme simbolizē gaismu, uguni un dzīvību. Senās baltu ciltis to uzskatījuši arī par saules zīmi, kas attēlo Saules kustību, enerģiju, tās vīrišķo spēku.

Pasaules kultūrā zīme tiek saistīta ar četriem pamatspēkiem, debess pusēm, kustību, enerģiju, veiksmi, spēku un laimi. Ugunskrusts veidojies no diviem krustotiem zibeņiem. Lietots kā ļaunuma atbaidītājs un pasargātājs no nevēlamām dabas parādībām.

Šis ir arī Laimas krusts - piesaista laimi un atvaira nelabos spēkus.

AUSTRAS KOKS

Šajā simbolā izteikts cilvēka priekšstats par pasauli: koka saknes simbolizē pazemes pasauli, stumbrs – vidus pasauli – vietu, kurā mēs uzturamies kopā ar dzīvniekiem un augiem, bet lapotne simbolizē augšējo, debesu pasauli, uz kuru visi tiecas.

Šajā kokā apvienota izpratne par mūsu pagātni, tagadni, nākotni, par mūsu senčiem, mums pašiem, mūsu bērniem. Pasaules koka tēls saistīts ar saules ceļu, tas ir lēkta

un rieta personificējums, saukts arī par rīta blāzmas Austras koku. Tā zaros novietoja debesu spīdekļi – saule, mēness, zvaigznes, putni.

DUBULTKRUSTS AKAS ZĪME, OZOLIŅŠ

Akas simbols raksturo pasaules pamatu; tajā, caur simboliskiem akas grodiem, kurus rada četri slīpie krusti, veidojas tukšuma telpa jeb Sākotne. Šajā zīmē savienojas augša ar leju un debesis ar pazemes ūdeni. Šī zīme ievada jaunu Saules gadu, tāpēc tā ir arī Saules un pasaules zīme. Šī zīme sargā ģimeni.

AUSEKLIS

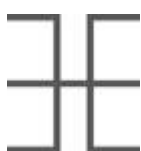
Trešā svarīgākā debess spīdekļu zīme ir zvaigzne.

Zvaigznes visvienkāršākā forma ir krusts. Krusta zīme daudzām tautām ir gaismas un arī uguns simbols. Zvaigžņotam rakstam latviešu ticējumos ir maģiska nozīme – tas pasargāja no ļauna.

Sevišķi grezns zvaigznes variants ir rīta zvaigznes simbols – auseklītis. Tā ir zvaigzne ar astoņiem stariem un simbolizē gaismas uzvaru cīņā pret tumsu. Zīme sargā un nelaiž klāt tumsas spēkus, burvjus un ļaunus cilvēkus.

Auseklīti uzskata arī par spēcīgāko lietuvēna krusta variantu, jo tas jāuzvelk ar vienu līniju. Folklorā Auseklis minēts gan kā Dieva dēls, gan kā zvaigžņu skaitītājs, arī Saules meitas līgavainis.

ŪSIŅA ZĪME

Dzīvības, gaismas zīme, kas atveido Saules zirgus, kuri velk Sauli debesu kalnā. To sauc arī par Atslēgas zīmi, jo ūsiņš atslēdz durvis vasarai – atnes kokiem lapas, zemei zāli. Ūsiņa zīme visbiežāk ir sastopama cimdos. Šādus cimodus sauc par atslēgaiņiem, un tie valkātājam dod īpašu veiksmi ceļā.

Pazīstama arī kā Dzīvības zīme. Tika vilkta gan šūpuļos, gan uz sliekšņiem, gan citur, kā ļoti spēcīga aizsardzības zīme. Šī zīme dod arī spēku vārgajiem, dziedē slimības un stiprina savienības.

MĀRTIŅA ZĪME

Mārtiņa zīme ir gaismas un uguns simbols. Tā ir rudens ražas un auglības pārticības zīme.

Kad rudenī raža novākta, mēs svinam Mārtiņdienu. Tad zemnieka ražas glabātuves ir vispilnākās, un pateicībā par to senlaikos kāva gaili un ziedoja dievībai Mārtiņam, tā cerēdami uz labu ražu arī citugad. Šī zīme, stilizēti, attēlo divus gaiļus – gaismas vēstnešus, un ir atvasinājums no tālāk pārveidotas Jumja zīmes; saritinot Jumja zīmes galus, iegūstam Mārtiņa zīmi.

Ziemā, dzīvības spēks glabājas saknēs, šī zīme stāsta par Viņsaules stiprumu un pazemes spēku, tie ir vērti, caur kuriem jāiziet, lai sāktos kas jauns.

MĒNESS ZĪME

MĒNESS KRUSTS

Mēness ir viens no solārās simbolikas centrālajiem elementiem gandrīz visās senajās civilizācijās. Mēness zīme visbiežāk lietota kopā ar Saules un zvaigznes zīmēm. Mēness darbs ir rūpēties par zvaigznēm kā tēvam par bērniem. Tik mīļš kā Saulīte, māmiņa Mēness nav, taču tāpat turēts lielā cieņā.

Mūsu senči izmantojuši Mēness kalendāru savu ikdienas darbu plānošanā. Mēness simbolam ir visciešākā saite ar zemkopības kultu. Zemnieks zināja, ka Mēness ietekmē un veicina augšanu, tāpēc pielūdza Mēnesi. Augošs un dilstošs Mēness ir dzīvības un iznīcības zīmes. Mēness ir arī uzskatīts par karavīru sargātāju un ar Mēness zīmēm vairāk ir rotāti vīriešu, it īpaši karavīru apģērbi un rotaslietas.

Visvienkāršākā Mēness zīme ir pusloks. Senās rakstu veidošanas tradīcijas liecina, ka simboli, kas saistīti ar debesu sfēru, bijuši goda tērpu rotājumi un rakstu hierarhijā ir ieņēmuši augstāku pakāpi. Par vienu no Mēness zīmes sarežģītākajiem atvasinājumiem uzskata arī Ūsiņa – pavasara auglības dieva simbolu.

Latviešu ornamentu vidū sastopams arī t.s. Mēness krusts – ap apli vai četrstūri simetriski izvietotas četras Mēness zīmes. Šai zīmē varētu būt attēlotas četras Mēness fāzes. Mēness krustam piemīt sargātāja spēks.

MĒNESS un SAULES KRUSTS

Mēness un Saules simboli rakstā ir savstarpēji saistītu zīmju pāris, kas simbolizē gaismas un auglības ciklu, jo pavada viens otru.

JUMIS

Zemes un tās auglības simbols, dzīvības sākums. Jumis – sena druvu auglības dievība latviešu mitoloģijā. Vārda “Jumis” izcelsme rodama senajā sanskrita valodā - tā nozīme ir dvīnis (piem. divas kopā saaugušas labības vārpas).

Seno zemnieku klētis, rijas un mājas rotāja un aizsargāja jumja zirdziņi, arī pāris. Tos novietoja spāru galos, tādējādi nodrošinot auglību, pārticību un satiecību mājās.

Jumis - auglības, pārpilnības, laimes un veiksmes simbols, dod svētību un enerģiju.

Ontona dzimšanas dienas zīme

1	2	3	4	5	6	7	8	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2	4	6	8	10	12	14	16	18	16	14	12	10	8	6	4	2
3	6	9	12	15	18	21	24	27	24	21	18	15	12	9	6	3
4	8	12	16	20	24	28	32	36	32	28	24	20	16	12	8	4
5	10	15	20	25	30	35	40	45	40	35	30	25	20	15	10	5
6	12	18	24	30	36	42	48	54	48	42	36	30	24	18	12	6
7	14	21	28	35	42	49	56	63	56	49	42	35	28	21	14	7
8	16	24	32	40	48	56	64	72	64	56	48	40	32	24	16	8
9	18	27	36	45	54	63	72	81	72	63	54	45	36	27	18	9
8	16	24	32	40	48	56	64	72	64	56	48	40	32	24	16	8
7	14	21	28	35	42	49	56	63	56	49	42	35	28	21	14	7
6	12	18	24	30	36	42	48	54	48	42	36	30	24	18	12	6
5	10	15	20	25	30	35	40	45	40	35	30	25	20	15	10	5
4	8	12	16	20	24	28	32	36	32	28	24	20	16	12	8	4
3	6	9	12	15	18	21	24	27	24	21	18	15	12	9	6	3
2	4	6	8	10	12	14	16	18	16	14	12	10	8	6	4	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Vārds, uzvārds

Dzimšanas dienas datums, mēnesis, gads

2	3	1	2	1	9	4	0
1	2	3	4	9	0		

Dzimšanas dienas datumā esošie cipari
augošā secībā

1. Aplūko "kvadrāta" laukumā visus viencipara skaitļus un iekrāso tās rūtiņas, kuras satur ir dzimšanas dienas datuma, mēneša, gada ciparus.
2. Aplūko visus divciparu skaitļus "kvadrāta" laukumā un iekrāso tās rūtiņas, kurās skaitļa otrais cipars satur dzimšanas dienas datuma, mēneša, gada ciparus, arī "0", ja tāda ir dzimšanas dienas datumā, mēnesī, gadā.
3. Aplūko iegūto rakstu un pastāsti ko tas tev atgādina, kādas sajūtas un domas tas tev izraisa?

2. STUNDA ANTONA KŪKOJA SKOLAS GADI

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	Mākslas valodas pamati "Mājturība" vai "Vizuālā māksla", vai "Novada mācība"
Mācību stundas ilgums	2 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	Kompozīcija, datorgafika, telpas dizains
Stundas mērķis		<ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīstināt ar Latgales kultūras darbinieka Antona Kūkoja skolas gadiem. 2. Radīt iespēju izjust 20.gs. pēckara laika skolas dzīvi. 3. Izstrādāt radošu darbu. Atkarībā no bērna vecuma, grupas interesēm. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Grupas darbs zemnieka sētas interjers vai sienas avīze "Lielie soļi", kas atspoguļo un pastāsta par mūsdienu skolu mazajam Antonam Kūkojam. 3.2. Individuālais darbs "Tapešu raksts" 3.3. Kvadrāta kompozīcijas risinājums, kurā attēlot to, ko patika zīmēt A.Kūkojam - mājas, kokus, žogus, ragavas, ratus, puķes.
Stundas rezultāts		Audzēkņi ir iepazinušies ar Antona Kūkoja skolas gadiem un izjutuši grūtības, ar kādām saskārās skolas bērni. Ir izstrādājuši radošo darbu.

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? Ko viņi labu ir izdarījuši? Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšēja nodarbībā? Kas palicis prātā un par ko bija prieks? 	12 min	Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo. Palīg līdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	3 min	Skolotājs piesaka tēmu "Antona Kūkoja skolas gadi", pie kuras bērni strādās nodarbībā.	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus	
Stundas galvenā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās vielas izklāsts <ol style="list-style-type: none"> Stāstījums par Antona Kūkoja pirmo skolu Nautrēnu pamatskolu senāk un mūsdienās, skolas gaitām (prezentācijas 1.-8. slaidis) Stāstījums par grūtībām, ar kurām nācās saskarties Antonam, un, ko zēnam patika zīmēt (9. - 10. slaidis) Stāstījums par Antona Kūkoja pirmo zīmēšanas skolotāju (13.-15.slaidis) 	10 min 10 min 5 min	Skolotājs stāsta un demonstrē prezentāciju par Antona Kūkoja skolas laikiem Darbs pie tāfeles, atšifrējot vārdus, kas slēpjas aiz attēliem un zīmējot uz piegrieztņu papīra Ieraksts par Jāni Undu. Bērni noklausās. Mudina skolotājus formulēt galveno par dzirdēto!	Klausās, atbild uz jautājumiem, strādā pie tāfeles, formulē galvenos atslēgas vārdus.	Prezentācija „Antona Kūkoja skolas gadi”
Starpbrīdis	5 min			

Stāstījums par tapetēm (13.-14.slaidis) <ul style="list-style-type: none"> Patstāvīgais darbs. 	10 min	Stāstījums par tapešu izcelšanos, pielietojumu senāk un mūsdienās.	Bērni stāsta, kādas tapetes ir viņiem mājās.
	20 min	Skolotājs pastāsta par to, kā veicams patstāvīgais darbs, izstrādājot tapešu rakstu, kuram var dot nosaukumu "Balts tīrums zilām puķēm"	Bērni strādā pie patstāvīga darba
Stundas nobeigums <ul style="list-style-type: none"> Mini izstādes iekārtošana Mājas darba uzdošana 	5 min	Mājas darbs netiek uzdots	Iekārto mini izstādi, ar līmlenti pie sienas pielīmējot savas dzimšanas dienas zīmes
Stundas izvērtējums <ul style="list-style-type: none"> Stundas kopsavilkums Diskusija 	5 min		

Skolotāja materiāli

Nautrēnu skola; par Nautrēnu skolas muzeju; par skolas vēsturi

<http://latgalesdati.du.lv/notikums/5375>

<http://www.visitlatgale.com/lv/objects/view?id=514>

<http://rezeknesnovads.lv/nautrenu-novadpetniecibas-muzejs/>

<http://skola.nautreni.lv/index.php/vsture.html>

Par Antona Kūkoja pirmo skolotāju Jāni Undu

<http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/centrl-bibliotka/izstazu-apskati/1196-janis-unda-musu-novada-jubilars>

<http://www.lsm.lv/lv/raksts/maksla/kultura/janja-undas-akvareli-izstade-mana-latgale.a40474/>

Par skolas atklāšanu

http://www.periodika.lv/periodika2-viewer/view/index-dev.html#panel:pp|issue:/p_001_rits1938n273|article:DIVL138|query:Nautr%C4%93nu%20pamatskolas%20Nautr%C4%93nos|issueType:P

http://www.periodika.lv/periodika2-viewer/view/index-dev.html#panel:pp|issue:/p_001_rits1938n273|article:DIVL138|query:Nautr%C4%93nu%20pamatskolas%20Nautr%C4%93nos|issueType:P

3. STUNDA AUGSTAS SKOLAS UN DVESELES SKOLOTAJI JEB ANTONIMS SAKAMVARDAM - NASKOTI VEIRU NU CAPURIS

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Kompozīcija" , "Datorgrafika" "Mājturība" vai "Vizuālā māksla", vai "Novada mācība"
Mācību stundas ilgums	2 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	Darbs materiālā
Stundas mērķis		Iepazīstināt ar A.Kūkoja dižskolotājiem un izglītības iestādēm, kuras viņš sauca par savām Alma mater. Pārdomāt par to, kā cilvēka domas un darbi var ietekmēt viņa izskatu. Iztēloties un izstrādāt radošu darbu - Antonīms sakāmvārdam "Neskati vīru no cepures" jeb uzzīmē cepures Jānim Pujātam un Pīteram Miglinīkam.
Stundas rezultāts		Bērni ir iepazinušies ar A.Kūkojam nozīmīgiem cilvēkiem, kas ir veicinājuši viņa garīgo izaugsmi. Mākslas izglītības iespējām Latvijā. Izstrādājuši radošo darbu - Antonīms sakāmvārdam "Neskati vīru no cepures" jeb uzzīmē cepures Jānim Pujātam un Pīteram Miglinīkam.

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? <p>Ko viņi labu ir izdarījuši?</p> <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšēja nodarbībā? <p>Kas palicis prātā un par ko bija prieks?</p>	12 min	<p>Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo.</p> <p>Palīglīdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.</p>	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	3 min	Skolotājs piesaka tēmu, pie kuras bērni strādās nodarbībā A.Kūkoja "Augstās skolas un dvēseles skolotāji"	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus	
Stundas galvenā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās vielas izklāsts <p>1) 2.-7.slaidis Par A.Kūkoja izglītošanās pēc Nautrēnu vidusskolas absolvēšanas un mākslas izglītības iespējām Latvijā šobrīd</p>	<p>2 min</p> <p>2,27 min</p> <p>2,41 min</p> <p>8,14 min</p>	<p>Skolotājs stāsta par to, kur mācījās A.Kūkojs pēc Nautrēnu vidusskolas beigšanas. Iepazīstina ar Mākslas izglītības sistēmu Latvijā.</p> <p>http://youtu.be/sRJZNeTW3dg</p> <p>http://youtu.be/sW95UouguSM par Rēzeknes MDV</p> <p>Par Latvijas Mākslas akadēmijas</p>	Skolēni klausās, skatās video par izglītības iestādēm. Izsaka savas domas par redzēto.	Prezentācija „Antona Kūkoja augstās skolas”

<p>2) 8.-9.slaidis A.Kūkoja garīgais skolotājs Jānis Pujāts</p>	<p>7 min</p>	<p>Latgales filiāli http://youtu.be/BFFxKOj4W7M Skolotājs pastāsta par A.Kūkoja dzīvē nozīmīgu cilvēku, kas bija gan skolotājs, gan tuvs draugs - Jāni Pujātu. Viņa darbošanos mākslas jomā un Latgales mākslas, amatniecības saglabāšanā un popularizēšanā. http://www.rezeknesbiblioteka.lv/index.php/centrl-bibliotka/izstazu-apskati/456-makslas-zinatnieks-janis-pujats</p>		
<p>3) 10. slaidis A.Kūkoja mūža mīlestība - Latgale</p>	<p>5 min 4,31min</p>	<p>Skolotājs vada sarunu par to, ko bērniem nozīmē vārds Latgale, kā viņi to izprot. Un portālu http://www.latgale.lv/lv/ http://youtu.be/6TNzvZOFra0</p>	<p>Bērni izsaka savas domas par to, kas viņiem ir Latgale. Kā viņi izjūt šo zemi.</p>	
<p>4) 11.-12. A.Kūkoja mīlestība uz Latgales kultūru un vēsturi</p>	<p>7 min</p>	<p>Skolotāja iepazīstina ar dižgariem, kuri kļuva par A.Kūkoja garīgajiem skolotājiem - Andriņu Jūrdžu http://lv.wikipedia.org/wiki/Andrivs_J%C5%ABrd%C5%BES http://www.ludzasbiblio.lv/ru/vecaks/novadnieki/literati/jurdzs-andrivs un Pīteru Miglinīku http://ltg.wikipedia.org/wiki/P%C4%ABters_Miglin%C4%ABks , http://www.lakuga.lv/2013/11/11/latgolyz-zemniku-aizstuovs-piters-migliniks-2/</p>	<p>Bērni klausās. Izsaka savas domas par A.Jūrdžu un Pīteru Miglinīku.</p>	

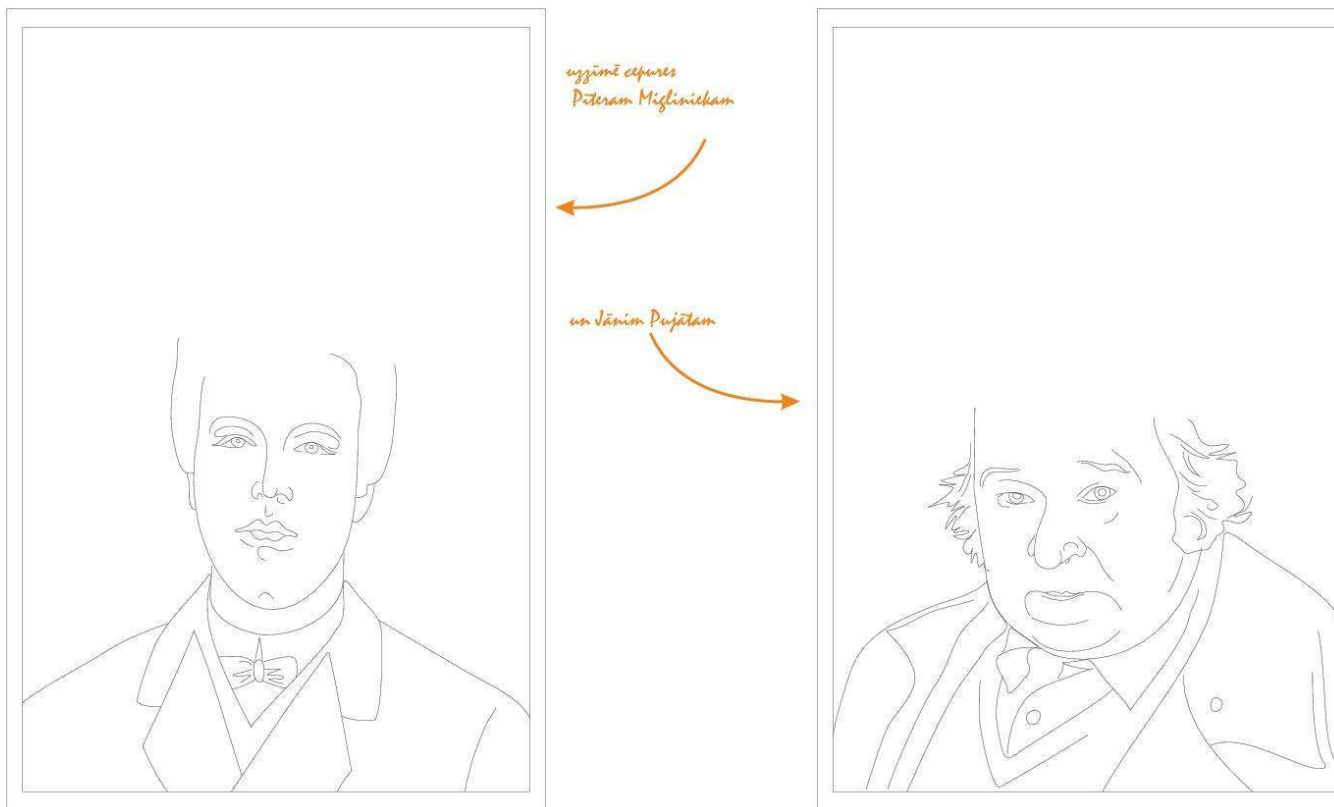
5) 13.-14.slaidis Latgales tautas māksla	5 min	Skolotājs iepazīstina ar Latgales tautas mākslu, par kuras popularizēšanu A.Kūkojs bija uzņēmies atbildību Andreja Paulāna tautas lietišķās mākslas studijas vadīšanu http://youtu.be/ha5Zd9fth8Y (4,02min)	Bērni klausās. Izsaka savas domas par redzēto.	
Starpbrīdis	5 min			
6) 15.-16.slaidis Latgales tēlotāja māksla un Antons Kūkojs	5 min	Skolotājs mudina audzēkņus atcerēties A.Kūkoja pirmo sastapšanos ar vizuālo mākslu. Viņa pirmos zīmējumus. Nosaukt skolas, kurās mākslinieks ir mācījies.	Bērni klausās. Izsaka savas domas par redzēto.	
7) 17.slaidis Latgaliešu valoda un folklorā	6 min	Latgaliešu tautas dziesmas "Tymseņš guoja" Asnāte Rancāne http://youtu.be/yxgEBfP3j90 1:44 Vīteri Samovars http://youtu.be/rfojiY6INIY 3:32	Bērni klausās latgaliešu tautas dziesmas. Pastāsta, kāda ir viņu saistība ar latgaliešu valodu: vai mājās kāds runā, vai lasa, vai raksta? Ko viņi domā par šo valodu.	
8) Latgaliešu sakāmvārda "Naskoti veiru nu capuris" antonīms	30 min	Skolotājs izstāsta, kāds ir radošais darbs "Antonīms sakāmvārdam neskati vīru no cepures jeb uzzīmē cepures Jānim Pujātam un Pīteram Miglinīkam, un kā tas veicams.	Bērni strādā pie radošā darba lapās vai pie datora.	Darba lapa
Stundas nobeigums un izvērtējums	4 min	Skolotājs kopā ar bērniem iekārto mini izstādei no stundā veicamajiem darbiem. Pārrunā kā izdevušās cepures.	Pastāsta par savu veikumu.	

Skolotāja materiāli

Par Dizaina un mākslas vidusskolu "Saules skolu" Daugavpilī <http://www.saules.lv/>
<http://youtu.be/t9fhMeirTfE>
Par Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolu <http://www.rdmv.lv/>
http://youtu.be/3l1HILrN_4I
Par Liepājas Dizaina un mākslas vidusskolu <https://www.youtube.com/user/Liepajasmakslasvsk>
<http://www.ldmv.edu.lv/>
Valmieras mākslas vidusskola http://www.vmv.lv/blog/?page_id=658
Latvijas mākslas akadēmija - dizaina vēsture <https://www.youtube.com/watch?v=4k2-X-0xJM0>
<http://www.lma.lv/>
Par cepuru dizainu http://www.artterritory.com/lv/dzivesstils/dizains_mode/3380-traka_cepurniece_beatrise_gore/
<http://www.komova.ru/>
http://www.claudiaschulz.com/bell_collection/bell_collection.html
<https://www.pinterest.com/gaynor112/hat-design/>

Darba lapa

Augstskolas laiki jeb dzīves lieli pedagogi University, or life pedagogues Университеты, или большие учителя жизни

Dažus savus dzīves skolotājus esmu saticis klātienē, bet dažus tikai grāmatās un nostāstos. Zemnieku aizstāvim un cīnītājam par latgaliešu tiesībām Pīteram Miglīnikam un mākslas zinātniekam Jānim Pujātam prātos dzima “trakas” idejas. **Padomā – kādas varētu izskatīties viņu cepures, lai paskatoties vien uz viņu cepurēm, mēs varētu saprast, ko viņi ir labu darījuši. Uzzīmē tās.**

I met some of my life teachers in reality, but some of them I know from books and stories. Farmers' defender and fighter for Latgalians' rights Pīters Miglīniks and art scientist Jānis Pujāts had “crazy” ideas. **Think about their hats – how could they look like? Looking at their hats people could understand what good things these people have done. Draw the hats.**

Мне довелось встретить некоторых своих учителей жизни, но некоторых я знал только по книгам и рассказам. В умах защитника крестьян и борца за права латгальцев Питерса Миглиника и ученого искусства Яниса Пуята рождались «сумасшедшие» идеи. **Подумай, как могли бы выглядеть их шапки, что поглядев на них, мы могли бы понять, какие хорошие дела сделали эти люди. Нарисуй их.**

4. STUNDA NE TIKAI SEPTINI AMATI

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Mākslas valodas pamati", "Datorgrafika", "Kompozīcija", "Grafika" "Vizuālā māksla", vai "Novada mācība", vai "Sociālās zinības"
Mācību stundas ilgums	4 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	Darbs materiālā (var veidot medaļu), tekstils (iniciāli un monogrammu var izšūt, aplicēt, uzfilmēt)
Stundas mērķis		1.Iepazīstināt ar Latgales kultūras darbinieka Antona Kūkoja profesionālās darbības jomām 2.Iepazīstināt ar lietišķās grafikas veidiem - iniciāli un monogrammu, to pielietojumu mūsdienās un senāk. 3.Iepazīstināt ar lietišķās grafikas veidu - vizītkarte.
Stundas rezultāts		Audzēkņi ir iepazinušies ar Antona Kūkoja profesionālo darbību, vienu no lietišķās grafikas veidiem – iniciālis un monogramma, vizītkarte, ir izstrādājuši individuālo - savu personīgo monogrammu vai veltītu A.Kūkojam un/vai vizītkarti sev vai A.Kūkojam

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli
1. – 2. stunda				
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? Ko viņi labu ir izdarījuši? Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšējā nodarbībā? Kas palicis prātā un par ko bija prieks? 	10 min	Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo, aktualizē iepriekšējā mācību stundā apgūto. Palīglīdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	2 min	Skolotājs piesaka tēmu „Antona Kūkoja profesijas jeb ne tikai septiņi amati”, pie kuras bērni strādās nodarbībā. Darbs stundā aptvers divas savstarpēji saistītas tēmas. Skolotāja stāstījums un demonstrējums par A.Kūkoja profesijām un lietišķās grafikas vienu no darbības virzieniem - iniciāli, monogrammu un vizītkarti. Radošais patstāvīgais darbs: <ol style="list-style-type: none"> monogrammas un/vai iniciāļa kompozīcijas izstrāde kvadrāta laukumā 12x12cm (vai citā brīvi izvēlētā kvadrāta laukumā) sev vai A.Kūkojam Vizītkartes sev vai A.Kūkojam izstrāde - datorgrafikas uzdevums 	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus, plāno stundas laiku.	

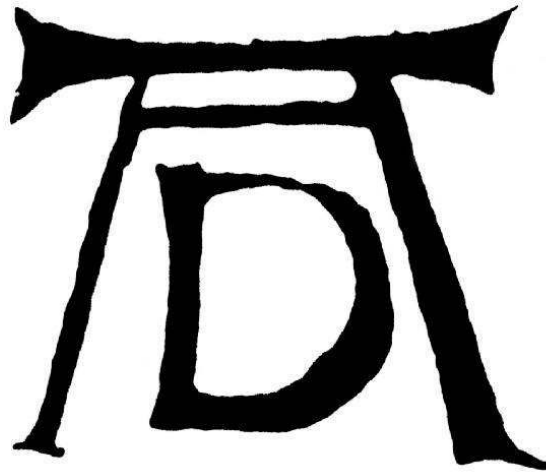
<p>Stundas galvenā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaunās vielas izklāsts <p>1) 2. - slaidis - saruna par profesijām</p> <p>2) 3.-6. slaidis - saruna par to, kas ir talants</p> <p>3) 7. slaidis - akcents uz to, ka pasaule ir brīnišķīga</p> <p>4) 8.-14. pārrunas par A.Kūkoja profesijām</p> <p>5) 15.slaidis - darba grāmatiņa</p>	<p>5 min</p> <p>7 min</p> <p>3 min</p> <p>12 min</p> <p>6 min</p>	<p>Skolotājs noskaidro, kādu profesiju pārstāvji ir bērnu vecāki un kādas vēl profesijas bērni zina, vai arī kādus profesiju vēlētos apgūt.</p> <p>Skolotājs aicina bērnus pie tāfeles, lai atklātu noslēptos vārdus aiz attēliem un noskaidrotu, kas ir talants. Pārrunā ar bērniem, kas viņuprāt ir talants.</p> <p>Aicina aplūkot 7.slaidu un pārrunā ar bērniem, kāpēc pasaule ir brīnišķīga.</p> <p>Atklāj A.Kūkoja profesionālās darbības jomas kultūrā, sagrupējot</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Māksla un kultūra 2) Kino un teātris 3) Vārda mākslinieks 4) Vadītājs <p>Skolotājs pastāsta par to, ka padomju laikos katram cilvēkam bija darba grāmatiņa, kurā tika ierakstītas visas darba vietas. Paskaidro, ka audzēkņiem tagad vajag atcerēties visas A.Kūkoja profesijas un tās "ierakstīt" darba grāmatiņā.</p>	<p>Audzēkņi pieraksta profesiju nosaukumus uz tāfeles, pārrunā, kas nosauktajās profesijās būtu jāmāk,</p> <p>Klausās, atver uz tāfeles noslēpušos vārdus.</p> <p>Bērni izsaka savas domas par to, kas pasaulē ir brīnišķīgs un brīnumains.</p> <p>Pārdomā un apzinās, kas katrā no profesijām, kurās A.Kūkojs darbojās, ir jāprot, jāzina, jāvar.</p> <p>Ieraksta A.Kūkoja profesijas darba grāmatiņā.</p>	<p>Prezentācija „Antona Kūkoja profesijas”</p>
<p>Starpbrīdis</p>	<p>5 min</p>			

6) 16.-17.slaidis latgaliešu sakāmvārdi par darbu un profesijām	4 min.	Aicina skolēnus izlasīt uz tāfeles ierakstītos sakāmvārdus latgaliski. Uzrakstīt tos uz tāfeles. Pārrunāt to jēgu. (P.S. Ja atrod atbilstošu ierakstu, var noklausīties dziesmu - As beju māmeņai un saklausīt par kādām profesijām tiek dziedāts.	Bērni raksta sakāmvārdu uz tāfeles. Skaidro, kā to saprot.	
7) 18., 22.-24. slaidis - iniciālis	7 min.		Klausās, pārrunā, kāda praktiska nozīme iniciālim.	
8) 19.-21.slaidis - monogramma	7 min.	Skolotājs stāsta par lietišķās grafikas vienu no virzieniem - iniciālis, demonstrē to pielietojumu un funkcijas.	Klausās, pārrunā, kāda praktiska nozīme monogrammai.	
9) 25.-27.slaidis - vizītkarte* (tam pievērš uzmanību, ja darbs ir saistīts ar vizītkartes izstrādi)	7 min.	Skolotājs stāsta par to, kas ir monogramma, kā to pielietoja agrāk un mūsdienās. Skolotājs stāsta par to, kas ir vizītkarte, tās pielietojumu. Vizuālās komunikācijas likumsakarībām vizītkaršu izstrādē.	Klausās. Apzinās. Izsaka savu viedokli un pieredzi, kur un kad sastapušies ar vizītkartēm. Ko var par to teikt...	
Skolotājs uzdod radošo darbu - Iniciālis un/vai monogramma sev pašam vai A.Kūkojam atklājot nākamo profesiju vai aizraušanos - hobijus.	22 min.	Skolotājs paskaidro, kā darāms radošais darbs iniciāļa vai monogrammas izstrādē. Iedot nepieciešamos materiālus darbam - papīrs skicēm - kvadrātveida laukums 12x12 cm, katram audzēknim 4 gabali, parastais zīmulis, dzēšgumija.	Audzēkņi strādā pie skicēm iniciālim, vai monogrammai. *Audzēkņi strādā pie vizītkartes, ja tēma tiek apgūta datorgrafikas stundā.	
Stundas kopsavilkums, izvērtējums	5 min.	Skolotājs apskata visas audzēkņu skices. Aicina bērnus izteikties.	Bērni stāsta par savām skicēm. Izvēlas vienu no četrām, pie kuras strādās nākamajās divas nodarbībās.	

3.-4. stunda				
Stundas organizatoriskā daļa • Stundā plānoto darbu uzskaitījums	5 min.	Skolotājs aicina bērnus ievērst uzmanību iepriekšējā reizē izstrādātajām skicēm un izvēlēties atbilstošāko tehniku sava iniciāļa, monogrammas izstrādei. Iespējamie varianti - zīmējums ar tušu, akvareli, jaukta tehnika, guaša, datorgrafika, linogriezums.	Bērni izvērtē savu skici, izvēlās atbilstošo materiālu izdejas realizācijai.	
Patstāvīgais darbs	40 min.	Skolotājs seko līdz audzēkņu patstāvīgajam darbam. Nepieciešamības gadījumā mudina audzēkņus uzdot jautājumus par savu darbu un meklēt radošus "problēmas" risinājumus.	Audzēkņi patstāvīgi un individuāli strādā pie monogrammas, iniciāļa, vizītkartes.	
Starpbrīdis	5 min.			
Patstāvīgais darbs skolotāja vadībā	25 min.	Skolotājs seko audzēkņu patstāvīgajam darbam. Nepieciešamības gadījumā atbalsta, mudina uzdot jautājumus par savu darbu un meklēt radošos "problēmas" risinājumus	Darbu pabeigšana	
Darba izvērtējums.	20min.	Mini izstādes iekārtošana. Skolotājs aicina izteikt audzēkņus savas domas par to, ko šodien ir iemācījušies, kā vērtē paveikto.	Katrs audzēknis prezentē savu veikumu. Izvērtē, kas ir izdevies, kas nav.	
Skolotāja materiāli	<p>Skaidrojošā vārdnīca, kas tas ir profesija http://www.tezaurs.lv/sv/?w=profesija http://lv.wikipedia.org/wiki/Profesija http://www.nva.gov.lv/karjera/docs/profesiju_aprakstu_katalogs_A4.pdf Amats http://www.tezaurs.lv/sv/?w=amats Par nepieciešamo informāciju vizītkartei http://www.internetprint.eu/lv/#editor Aijas izpildījumā http://youtu.be/zHbXq6MAPmo Tautas dziesma - es biju māmiņai viena pati meitiņa http://youtu.be/Bg5Jy7_DgY4 Aivara Buļa referāts par Antona Kūkoja ieguldījumu Latgales kultūrā http://www.dukonference.lv/files/proceedings_of_conf/53konf/maksla/Bulis.pdf</p>			

Darba lapa

Omots na komots jeb monogramma un iniciāļi Job isn't a yoke, or monogram and initials Ремесло – не хомут, или монограммы и инициалы

* <http://educationalclipart.blogspot.com/2011/03/decorative-letters-a3.html>

Visas manas nodarbošanās ir bijušas saistītas ar radošām lietām. Skolotājs, dzejnieks, kultūras darbinieks, režisors, scenogrāfs, scenārists, tērpu skiču autors, gaismotājs, skaņu operators, skatuves strādnieks, teātra un filmu aktieris, A.Paulāna tautas lietišķās mākslas studijas vadītājs, Latgales kultūras vēstures pētnieks un zinātnieks, muzeja darbinieks, J.Soiķāna Ludzas mākslas skolas veidotājs un direktors, jauno dzejnieku skolotājs un padomdevējs, gleznotājs. Latgales dēls.

All my occupations have always been related to creative things. A teacher, poet, culture worker, film director, stage designer, scenario writer, dress designer, lighting operator, sound technician, stage worker, theatre and film actor, director of A.Paulāns studio of national applied art, researcher and expert of the cultural history of Latgale, museum worker, establisher and director of J.Soiķāns Art School in Ludza, teacher and mentor of young poets, painter. Son of Latgale.

Все мои профессии были связаны с творчеством. Учитель, поэт, работник культуры, режиссер, сценограф, сценарист, дизайнер костюмов, осветитель, звукооператор, работник сцены, актер театра и кино, руководитель студии народного прикладного искусства А.Паулана, исследователь и знаток истории культуры Латгалии, создатель и директор Лудзенской художественной школы им. Ю.Сойкана, учитель и наставник молодых поэтов, художник. Сын Латгалии.

5. STUNDA VĀRDA MĀKSLINIEKS

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Mākslas valodas pamati", "Datorgrafika", "Kompozīcija "Vizuālā māksla", vai "Novada mācība", vai "Literatūra"
Mācību stundas ilgums	4 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Darbs materiālā", "Grafika"
Stundas mērķis		1.Iepazīstināt ar Latgales kultūras darbinieka Antona Kūkoja literāro darbību. 2.Iepazīstināt ar grāmatu grafikas veidu - ilustrāciju. Tās veidošanas būtību tēla un teksta emocionalitātes atklāsmē. 3.Izstrādāt ilustrāciju A.Kūkoja dzejolim. 4.Izveidot ar roku iesietu grāmatu - grupu darbs.
Stundas rezultāts		Audzēkņi ir iepazinušies ar Antona Kūkoja literāro darbību, izstrādājuši individuālo - ilustrācija dzejolim, un grupu darbu - A.Kūkoja dzejas grāmata.

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli, komentāri
1. stunda				
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? Ko viņi labu ir izdarījuši? Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšējā nodarbībā? Kas palicis prātā un par ko bija prieks? 	12 min	Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo, aktualizē iepriekšējā mācību stundā apgūto. Palīg līdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	3 min	Skolotājs piesaka tēmu "Antons Kūkojs - vārda mākslinieks", pie kuras bērni strādās nodarbībā. Darbs stundā aptvers divas savstarpēji saistītas tēmas. Skolotāja stāstījums un demonstrējums par A.Kūkoju kā vārda mākslinieku. Skolotāja stāstījums un demonstrējums par grāmatu grafikas veidu - ilustrāciju. Radošais patstāvīgais darbs - dzejas ilustrācija Grupū darbs - grāmatas izgatavošana un iesiešana	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus	
Stundas galvenā daļa				

<ul style="list-style-type: none"> Jaunās vielas izklāsts <p>1) Stāstījums 1.-11. slaidis par A.Kūkoja pirmajiem mēģinājumiem rakstniecībā un nopietnajiem rezultātiem,</p>	10 min	Skolotājs stāsta un demonstrē prezentācijas1.-11. slaidu. Pārrunā par grāmatu iespējamo saturu. (grāmatas var apskatīt kā uz interaktīvās tāfeles, tā arī "klātienē".	Audzēkņi skatās, klausās, strādā pie interaktīvās tāfeles 2.-5.slaidis Audzēkņi izsaka savu viedokli par grāmatas izskatu un tās nosaukumu.	Prezentācija „Antons Kūkojs – vārda mākslinieks”
12.-14.slaidis - stāstījums par nepabeigto grāmatu un mīklām;	10 min	Skolotājs stāsta par A.Kūkoja nepabeigto grāmatu, aicina izjust autora rokrakstu, rakstot pa virsu uz interaktīvās tāfeles. Lasa to daļu, kur ir mīklas. Skolotājs sasaista nepabeigto grāmatu ar mīklām, kas savā ziņā ir nepabeigts kādas parādības, lietas vai dzīvas būtnes atklāsmes veids. Pamatā asociatīvs. Skolotājs uzdod mīklas. Kopā ar audzēkņiem izdomā mīklas un uzmin tās.	Klausās, raksta uz tāfeles, min mīklas, izdomā mīklas, pieraksta tās uz tāfeles. Analizē A.Kūkoja rokrakstu.	
15.slaidis - jauno autoru daiļrades sekmēšana;	5 min	Skolotājs iedod bērniem grāmatas "Vēl tikai lāsītes", "Sateka"	Bērni izlasa 3-4 darbus no grāmatām, lai vēlāk var salīdzināt - kā raksta dzeju bērni un kā raksta dzeju profesionālis.	
Starpbrīdis	5 min			
2.stunda				
Skolotāja stāstījums par to, kas ir ilustrācija, tās nozīme, un veidi, pazīstamākiem latviešu mākslinieki - grāmatu ilustratori, 16.-19.slaidis;	10 min.	Skolotājs stāsta un demonstrē attēlus par grāmatu ilustrācijām, to veidiem un lomu literārā darba uztverē. Mudina bērnus atcerēties mīļākās grāmatas.	Bērni dalās pārdomās par savām mīļākajām grāmatām un to ilustrācijām.	
Skolotājs demonstrē 20. slaidu.	10 min.	Skolotājs aicina izlasīt dzejoli, kas 20.slaidā.	Audzēkņi lasa dzejoli. Apzinās	

		Skolotājs vada sarunu par dzejoļa saturu un tēliem. Atskaņo Ingara Gusāna dziesmu	tā saturu un tēlus. Klausās dziesmu	http://youtu.be/iZrd-KKc6qg
Skolotājs uzdod radošo darbu - A.Kūkoja dzejoļa ilustrācija	15 min.	Skolotājs izlasa dzejoli skaļi. Aicina bērnus apzināties, par ko ir dzejolis, kādi ir tēli, kādi tie ir. Uz tāfeles izraksta tēlus, raksturo kādi tie ir, kādas ir reālās darbības tēlu starpā. Kā mainās un vai mainās noskaņojums dzejoļa sākumā un beigās.	Audzēkņi izlasa dzejoli skaļi. Raksta uz tāfeles tēlus, apzinās to īpašības, apzinās savu iekšējo dzejoļa izjūtu... Strādā pie ilustrācijas skices.	
Stundas kopsavilkums, izvērtējums	5 min.	Skolotājs apskata visas audzēkņu skices. Aicina bērnus izteikties.	Bērni stāsta par savām skicēm.	
3.stunda				
Stundas organizatoriskā daļa • Stundā plānoto darbu uzskaitījums	5 min.	Skolotājs aicina bērnus ievērst uzmanību iepriekšējā reizē izstrādātajām skicēm un izvēlēties atbilstošāko tehniku savas ilustrācijas radīšanai. Iespējamie varianti - zīmējums ar tušu, akvareli, jaukta tehnika, guaša, datorgrafika, linogriezums.	Bērni izvērtē savu skici, izvēlās atbilstošo materiālu izdejas realizācijai.	
Patstāvīgais darbs	35 min.	Skolotājs seko līdz audzēkņu patstāvīgajam darbam. Nepieciešamības gadījumā mudina audzēkņus uzdot jautājumus par savu darbu un meklēt radošus "problēmas" risinājumus.	Audzēkņi patstāvīgi un individuāli strādā pie ilustrācijas.	
4.stunda				
Stundas organizatoriskā daļa • Stundā plānoto darbu uzskaitījums	5 min.	Skolotājs informē bērnus par to, ka darbs šajā mācību stundā ir jāpabeidz dzejoļa ilustrācija un kopīgiem spēkiem - grupu darbs ir jāizveido grāmata.	Audzēkņi ir informēti par stundā paveicamajiem darbiem.	

Patstāvīgais darbs skolotāja vadībā	30 min.	Skolotājs sadala audzēkņus pa pāriem, kas kopīgi strādā pie atsevišķu grāmatas lapu saūšanas, kas strādā pie vāka ilustrācijas, kas sagatavo vākus u.t.t.	Ilustrāciju pabeigšana. Strādā pie grāmatas iesiešanas.	
Darba izvērtējums	5 min.	Skolotājs aicina izteikt audzēkņus savus domas par to, ko šodien ir iemācījušies, kā vērtē paveikto. Kādas ir viņu domas par iesiešanai sagatavoto grāmatu?		
Skolotāja materiāli	<p>Ingars Gusāns Dziesma "It muna tauta otkol pi Dīva" http://youtu.be/iZrd-KKc6gq</p> <p>Grāmatu ilustrāciju izstāde http://www.lma.lv/index.php?parent=4169</p> <p>Par grāmatu ilustrācijām, māksliniece Signe Ērmane-Ļitvina http://bibliotekaberniem.blogspot.com/2013/10/no-skices-lidz-gramatai.html</p> <p>Grāmatu grafika https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5_%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B8</p> <p>Grāmatu grafikas veidi http://www.art.ioso.ru/wiki/index.php/%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%8F_%D0%B8%D0%BB%D0%BB%D1%8E%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F_%D0%B2_21_%D0%B2%D0%B5%D0%BA%D0%B5</p> <p>Kā iesiet grāmatu http://spoki.tvnet.lv/praktiskais/Ka-piecos-solos-iesiet-gramatu/521111 http://www.strana-naoborot.com/5raznoe/book/pereplet.htm http://egofactum.ru/kak-samomu-sdelat-knigu-v-pereplete-fotoinstruksiya.html https://www.youtube.com/watch?v=kXoQyUVByqA http://youtu.be/Oj-DFvkHmkk</p>			

6. STUNDA ANTONS KUKOJS LATGALES AINAVAS UN KRASAS MAKSLINIEKS

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Mākslas valodas pamati", Datorgrafika "Vizuālā māksla", vai "Novada mācība"
Mācību stundas ilgums	4 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Kompozīcija" vai "Darbs materiālā"
Stundas mērķis		<ol style="list-style-type: none"> 1.Iepazīstināt ar Latgales kultūras darbinieka Antona Kūkoja darbību vizuālajā mākslā. 2.Iepazīstināt ainavas kompozīcijas veidošanas principiem, kurus vērojam A.Kūkoja darbos. Izvērtēt darbu krāsu gammu. 3.Izveidot priekšstatu par gadalaika krāsu paleti vai kolorītu. 3.Izstrādāt radošo darbu: <ol style="list-style-type: none"> 3.1.izmantotjot A.Kūkoja ainavas kompozīciju attēlot citu gadalaiku, nekā tas ir darba oriģinālā 3.2.datorgrafikā izstrādāt brīvu kompozīciju no ģeometriskām vai brīvām formām izmantojot A.Kūkoja darbā izmantotos toņus. (vienlaicīgi - toņu analīze) 3.3.darbs pasteļtehniskā, A.Kūkoja darba brīva interpretācija
Stundas rezultāts		Audzēkņi ir iepazinušies ar Antona Kūkoja vienu no profesionālās darbības jomām - kino mākslā un izstrādājuši grupu darbu, vai individuālo darbu

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli, komentāri
1. stunda				
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? Ko viņi labu ir izdarījuši? Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšējā nodarbībā? Kas palicis prātā un par ko bija prieks? 	12 min	Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo, aktualizē iepriekšējā mācību stundā apgūto. Palīglīdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	3 min	Skolotājs piesaka tēmu "Antons Kūkojs un Latgales ainavas un krāsas meistars", pie kuras bērni strādās nodarbībā.	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus	
Stundas galvenā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās vielas izklāsts 1) Stāstījums 2.-6. slaidis par A.Kūkoja pirmo satikšanos ar glezniecību, 7.-8.slaidis - stāstījums par pasteļtehnikas būtību un īpatnībām salīdzinājumā ar citām glezniecības tehnikām.	10 min	Skolotājs stāsta un demonstrē prezentācijas 2.-6. slaidu. Demonstrē 7.-8.slaidu un pasteļkrītiņus un papīru.	2.-5. slaidā audzēkņi aktīvi darbojas pie tāfeles, atverot noslēptos vārdus, lasot tekstu un skolotāja vadībā to analizējot. Apzinās savas domās par to - vai viņiem patīk skatīties ainavas, un vai	Prezentācija „Antons Kūkojs Latgales ainavas un krāsas mākslinieks”

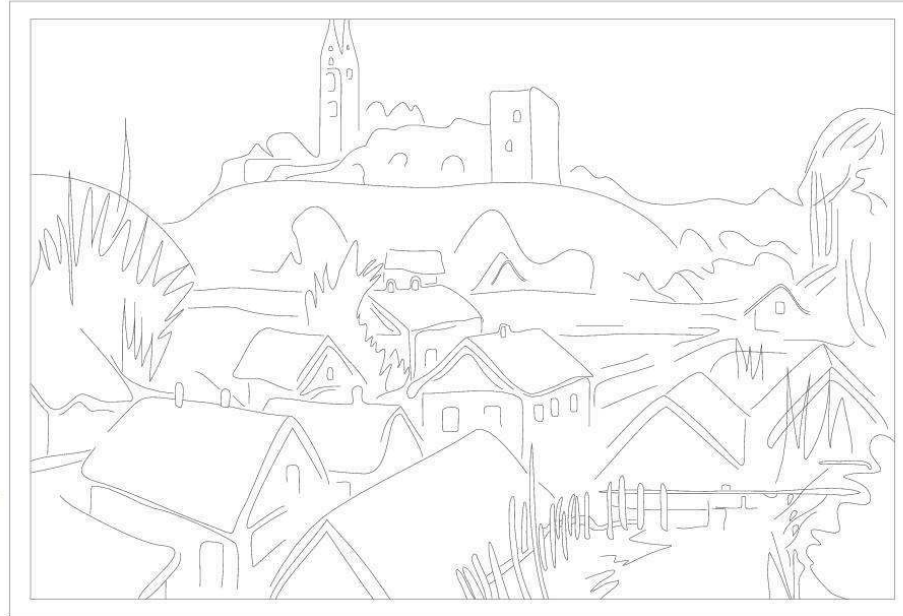
2) Stāstījums par Antona Kūkoja glezniecības darbu saturu un kolorītu (9.-19.slaidis)	15 min	Skolotāja stāstījums, iesaistot audzēkņus sarunā par to, kāds ir A.Kūkoja darbu saturs, ko patīcis gleznot, un noskaidro bērnu idejas par to, kāpēc tieši tas ir pievērsis A.Kūkoja uzmanību	paši ir gleznojuši un/vai zīmējuši tās. Aktīvā klausīšanās un saruna, darbs pie tāfeles kolorīta analīzē, darbs uz pastelīpapīra ar pastelīkrāšņiem, kolorīta skicēšanai.	
Starpbrīdis	5 min			
2.stunda				
3) Stāstījuma turpinājums par Antona Kūkoja glezniecības darbu saturu un kolorītu (19.-30.slaidis)	15 min	Iepriekšējā stundā iesāktā turpinājums	Tas pats	
4) A.Kūkoja pastelīdarbu kompozīcijas analīze 31.-33.slaidis	10 min.	Skolotājs stāsta par kompozīciju pamatveidiem, kādi vērojami A.Kūkoja pastelīdarbos	Bērni strādā pie interaktīvās tāfeles, vērtējot kompozīcijas pamatveidus.	
5) Skolotājs uzdod radošo uzdevumu par gadalaiku kolorītu	10 min.	Pārrunas par gadalaiku kolorītu, pastāvīgais darbs pie tāfeles un skiču lapās.	Bērni izstrādā krāsu paleti katram gadalaikam.	
Stundas kopsavilkums, izvērtējums	10 min.	Jautājumi par stundā darīto, dzirdēto un redzēto, izmantojot interaktīvās tāfeles balsošanas pultis)	Bērni atbild uz jautājumiem. Pārrunā rezultātus.	
3.stunda				
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? 	12 min	Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo, aktualizē	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens	

<p>Ko viņi labu ir izdarījuši?</p> <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšēja nodarbībā? <p>Kas palicis prātā un par ko bija prieks?</p>		<p>iepriekšējā mācību stundā apgūto. Palīgīdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.</p>	<p>otru.</p>	
<p>Stundas organizatoriskā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Stundā plānoto darbu uzskaitījums: <ol style="list-style-type: none"> Iepriekšējās nodarbībās apgūtās vielas nostiprināšana ar testa palīdzību; Darbs pie interaktīvās tāfeles - nosaukumu došana A.Kūkoja darbiem un gadalaiku tonalitātē Uz skiču pamata izstrādā A3 formāta darbu pastelē tehnikā "Mana ainava uz A.Kūkoja kompozīcijas pamata" 	<p>3 min.</p>	<p>Darba laika plānošana individuālajam un radošajam darbam, kā arī pie interaktīvās tāfeles.</p>	<p>Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus</p>	
<p>Stundas galvenā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Iepriekšējā nodarbībā apgūtās vielas nostiprināšana ar testa palīdzību Darbs pie interaktīvās tāfeles - nosaukumu došana A.Kūkoja darbiem un gadalaiku tonalitātē (34.-36. slaidis) 	<p>7 min.</p> <p>10 min.</p>	<p>Skolotājs uzdod jautājumus ar interaktīvās tāfeles starpniecību. Rezultātu kopsavilkumu skolotājs veic, kamēr bērni strādā pie individuālā radošā darba</p> <p>Skolotājs paskaidro kā veicams uzdevums pie interaktīvās tāfeles, dodot nosaukumus A.Kūkoja darbiem. Vada sarunu, kāpēc tiek dots tieši šāds nosaukums darbam.</p>	<p>Bērni atbild, izmantojot balsošanas pultis</p> <p>Pie tāfeles kopā strādā divi audzēkņi.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> Uz skiču pamata izstrādā A3 formāta darbu pasteltehnikā "Mana ainava uz A.Kūkoja kompozīcijas pamata" 	40 min.	<p>Skolotājs paskaidro kā uzsākt darbu pie ainavas, kuras pamatā ir kāda A.Kūkoja darba kompozīcija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kā iekomponēt laukumā; 2. Kā uzsākt strādāt ar pastelkrāšņiem; 3. Kā izmantot konkrētā gadalaika krāsu gammu; 4. Kā ielikt lielos laukumus. 5. Kā ielikt akcentus, lai izceltu galveno. 	<p>Audzēkņi strādā pie individuālā radošā darba. Izmanot iepriekšējā nodarbībā izstrādātās skices.</p> <p>Atpūtas brīžos strādā pie interaktīvās tāfeles. (37.-38.slaidis)</p>	
Starpbrīdi 5 min. skolotājs nosaka pēc nepieciešamības				
Darba izvērtējums. Mini izstādes iekārtošana.		Skolotājs vada nelielu sarunu, kurā bērni izsaka domas par kolēģu veikumu.	Darbu recenzēšana	
Skolotāja materiāli	<p>Par pasteli kā tehniku https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C</p> <p>Pasteltehnikas raksturojums http://gavrilovart.ru/lessons/sovety/46-rispastel</p> <p>Rudens ainava http://youtu.be/EJiOk9z48b8</p> <p>Pļava pavasarī http://youtu.be/VV7Qc1hLiZY</p> <p>Ezers naktī http://youtu.be/rXzXk5Xoyjw</p> <p>Tehnikas raksturojums http://youtu.be/ntoLOvaBz_E</p> <p>Ainavu kompozīciju veidi http://landscape.totalarch.com/node/116</p>			

Darba lapas

Latgales ainavas meistars jeb gadalaiki Master of Latgalian landscape, or seasons Мастер латгальского пейзажа, или времена года

izkrāsā
pavasari

Zīmēt man patika jau no skolas laikiem. Mākslinieks Jānis Unda manu vēlmi pamanīja un atbalstīja. Mēs vēlāk bieži kopā braucām gleznot plenērā, jo īpaši pie Rāznes ezera. Mani pirmie darbi bija akvareļtehnikā. Kad tika nodibināta Ludzā mākslas skola, kurā es strādāju (pareizāk teikt – dzīvoju) par direktoru, es atsāku gleznot, bet nu jau ar pastelkrāšņiem. Man gribējās palūkoties caur savu gleznotāja skatījumu uz vietām, saistītām ar novada kultūrvēsturi. Gleznu cikls “Rupaiņa zeme”, Miķeļa Bukša dzimtā puse – Baltinava u.t.t. Es neesmu pat saskaitījis, cik gleznas ir tapušas, bet lielāko daļu no tām es esmu uzdāvinājis.

I've liked drawing since school times. Artist Jānis Unda noticed my desire and supported me. Later, we often went to paint *en plein air*, especially by Lake Rāznes. My first works were watercolour paintings. When Ludza Art School was established, where I worked (or better to say – where I lived) as the director, I started to paint again, but in pastel. I wanted to see the places related to the cultural history of the region with painter's eyes. Cycle of paintings “Rupaiņa zeme” (Latv. for *Rupainis' land*), Miķelis Bukš's native places – Baltinava village, etc. I haven't counted how many paintings have been born, but I gifted the largest part of them.

Мне нравилось рисовать еще со школьных времен. Художник Янис Унда заметил мое желание рисовать и поддержал его. Позже мы часто вместе ездили рисовать на пленэр, особенно к озеру Разнас. Мои первые работы были выполнены акварелью. Когда была создана Лудзенская художественная школа, где я работал (а правильнее сказать – жил) директором, я опять вернулся к рисованию, на этот раз пастельными мелками. Мне хотелось взглянуть на места, связанные с историей культуры края, по-своему – взглядом художника. Цикл картин «Земля Рупайниса», родной край Микелиса Букша – Балтинава и т.д. Я даже не считал, сколько появилось картин, но большую их часть я подарил.

Latgales ainavas meistars jeb gadalaiki Master of Latgalian landscape, or seasons Мастер латгальского пейзажа, или времена года

izkrāso
vasarā

Pirmo reizi lielākam skatītāju lokam izrādu savus darbus kopizstādē ar skolotāju Jāni Undu un skolas biedru Pēteri Gleizdānu 1952.gadā Nautrēnu vidusskolā. Tad 1958.gadā Kārsavā un 1959.gadā Daugavpilī. Zīmēšanas albuma lieluma akvareļtehnikas darbus “Varakļānu ainava”, “Stogoršņu ezers” un “Aizteternieku vecā rija”. Man patika vērot kā gaisma spēlējas dabā un gadalaiki nomaina viens otru. Ludzas ainava ir attēlota ziemā, bet tu izkrāso, kā tā varētu izskatīties pavasarī. Dzimtās mājas pagalms Rudukos ir rudens zelta apmirdzēts, bet kādu tu redzi to vasaras rieta saulē, kad zied liepas un smaržo viss pagalmi?

First time, when I exhibited my works to the general public, was a joint exhibition with my teacher Jānis Unda and schoolmate Pēteris Gleizdāns in Nautrēni Secondary School in 1952. Then, in 1958 in Kārsava and in 1959 in Daugavpils. Watercolour paintings “Varakļānu landscape”, “Lake Stogoršņu” and “Old kilnhouse in Aizteternieki”. I liked observing the play of light in nature and the sequence of seasons. In the landscape of Ludza there is winter, but paint it as if was spring. The yard of the native home in Ruduki has golden autumn illumination, but how do you see it in the summer sunset light, when lime-trees are in blossom and the entire yard is smelling sweet?

Впервые я показал свои работы более широкой публике на совместной выставке с учителем Янисом Ундой и школьным товарищем Петерисом Глейзданом в 1952 году в Навтренинской средней школе. Потом в 1958 году в Карсаве и в 1959 году в Даугавпилсе. Это были акварельные работы «Вараклянский пейзаж», «Озеро Стогоршны» и «Старый овин в Айттетерниеках». Мне нравилось наблюдать игру света в природе и смену времен года. На пейзаже Лудзы видна зима, а ты его раскрась так, чтобы это была весна. Двор родного дома в Рудуках освещен золотом осени, а каким ты его видишь в свете летнего заката, когда цветут липы и благоухает весь двор?

7. STUNDA ANTONS KUKOJS UN KINO MAKSLA

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Mākslas valodas pamati", Datorgrafika, Animācija "Vizuālā māksla", vai "Novada mācība"
Mācību stundas ilgums	2 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Kompozīcija" vai "Darbs materiālā" Literatūra, sociālās zinības
Stundas mērķis		1.Iepazīstināt ar Latgales kultūras darbinieka Antona Kūkoja saskarsmi ar kino mākslu un darbošanos tajā. 2.Iepazīstināt ar Jāņa Streiča filmas "Cilvēka bērns" ekranizāciju. (Paskatīties nozīmīgākos fragmentus filmā!) 3.Izstrādāt radošo darbu: 3.1.grupu darbs filmas par "Cilvēka bērns - audzēkņa vārds, (ja grūti stāstīt par sevi, kā cilvēka bērnu, var izvēlēties jebkuru dzīvnieku, putnu vai kukaini) zīmēšana, prezentācija (skices); 3.2.Kompozīcija, kas veikalā tiek pārdots
Stundas rezultāts		Audzēkņi ir iepazinušies ar Antona Kūkoja vienu no profesionālās darbības jomām - kino mākslā un izstrādājuši grupu darbu, vai individuālo darbu

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli, komentāri
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to <ol style="list-style-type: none"> Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? Ko viņi labu ir izdarījuši? <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to <ol style="list-style-type: none"> Kas tika darīts iepriekšējā nodarbībā? Kas palicis prātā un par ko bija prieks? 	12 min	Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo, aktualizē iepriekšējā mācību stundā apgūto. Palīg līdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
Stundas organizatoriskā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	3 min	Skolotājs piesaka tēmu "Antons Kūkojs un kino māksla", pie kuras bērni strādās nodarbībā.	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus	
Stundas galvenā daļa <ul style="list-style-type: none"> Jaunās vielas izklāsts 1) Stāstījums 2.-5. slaidis par Latgales Anotna Kūkoja pirmo satikšanos ar kino mākslu	10 min	Skolotājs stāsta un demonstrē prezentācijas 2.-5. slaidu	2.-5. slaidā audzēkņi aktīvi darbojas pie tāfeles, atverot noslēptos vārdus, lasot tekstu un skolotāja vadībā to analizējot. Formulē savas domas par to, ar ko atšķiras viņu bērnības laiks no Antona Kūkoja bērnības	Prezentācija „Antons Kūkojs un kino māksla”

2) Stāstījums par Antona Kūkoja saistību ar kino mākslu kā pieaugušam cilvēkam (6.-14.slaidis)	15 min	Skolotāja stāstījums, iesaistot audzēkņus sarunā par to, kādās filmās A.Kūkojs ir piedalījies kā aktieris. Vai bērni tās ir redzējuši? Kādas ir bērnu mīļākās filmas? Kāpēc?	laika. Aktīvā klausīšanās un saruna. Darbs pie interaktīvās tāfeles, kur aktieris? Kur tēls no filmas?	
Starpbrīdis	5 min			
3) Atsevišķi fragmentu no filmas "Cilvēka bērns" noskatīšanās	10 min	Skolotājs aicina audzēkņus pievērst uzmanību filmas kadros tēliem - Kazačam un Boņukam.	Audzēkņi skatās filmas kadrus	
<ul style="list-style-type: none"> • Patstāvīgais darbs. • Paralēli pa vienam strādā pie tāfeles (15.slaidis) 	20 min	Skolotājs uzdod patstāvīgo grupu vai individuālais darbs par tēmu "Cilvēka bērns - audzēkņa vārds" vai "Kas veikalā plauktos"	Strādā pie skiču izstrādes un pie tāfeles.	
Stundas nobeigums Stundas izvērtējums <ul style="list-style-type: none"> • Stundas kopsavilkums Diskusija	10 min	Uzdod jautājumus par stundā darīto. Rezumē paveikto	Izsaka savas domas par darīto	
Skolotāja materiāli	Filma Cilvēka bērns http://youtu.be/vAkfuFOO890 Par filmu "Cilvēka bērns" http://www.filmas.lv/movie/1187/ A.Burova Animācijas filma "Ragainais māls" http://www.filmas.lv/movie/2611/ Dziesma no rokoperas Lāčplēsis Igo dziesma http://youtu.be/oEGL1oPWaAw Par filmu "Trīs minūšu lidojums" http://www.filmas.lv/movie/3152/			

8. STUNDA ANTONS KUKOJS, MALA VEZUMA VILCEJS

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Mākslas valodas pamati", Darbs materiālā - keramika "Mājturība" vai "Vizuālā māksla", vai "Novada mācība"
Mācību stundas ilgums	2 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Kompozīcija" vai "Darbs materiālā"
Stundas mērķis		1.Iepazīstināt ar Latgales kultūras darbinieka Antona Kūkoja profesionālās darbības virzienu, vadot A.Paulāna tautas lietišķās mākslas studiju. 2.Iepazīstināt ar Latgales podniecības vecmeistariem. 3.Iepazīstināt ar daudzveidīgajām Latgales trauku formām un to funkcionalitāti. 4.Izstrādāt radošu darbu. Atkarībā no bērna vecuma, grupas interesēm. 4.1. Klusā daba no pieciem traukiem - melnbalts risinājums. 4.2. Sivlpaunieku atradi? 4.3. Svilpaunieka veidošana.
Stundas rezultāts		Audzēkņi ir iepazinušies ar Antona Kūkoja vienu no profesionālās darbības jomām, Latgales keramikas vecmeistariem un daudzveidīgajām trauku formām. Ir izstrādājuši radošo darbu

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli, komentāri
<p>Stundas organizatoriskā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? Ko viņi labu ir izdarījuši? Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšējā nodarbībā? Kas palicis prātā un par ko bija prieks? 	12 min	Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo, aktualizē iepriekšējā mācību stundā apgūto. Palīgīdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
<p>Stundas organizatoriskā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	3 min	Skolotājs piesaka tēmu "Septiņi hektāri svečturu jeb māla vezuma vilcējs", pie kuras bērni strādās nodarbībā.	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus	Tēmas uzdevums nav tik lielā mērā uzsvērt A.Paulāna tautas lietišķās mākslas studijas darbību A.Kūkoja vadīšanas laikā, cik izveidot priekšstatu par Latgales podniecības vecmeistariem un trauku formu daudzveidību un funkcionalitāti
<p>Stundas galvenā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaunās vielas izklāsts <p>1) Stāstījums 2-7 slaidis par Latgales podniecības vecmeistariem, viņu rakstura īpašībām un māla pārvērtībām</p>	10 min	Skolotājs stāsta un demonstrē prezentācijas 2-7 slaidu	2-7 slaidā audzēkņi aktīvi darbojas pie tāfeles, atverot noslēptos vārdus, lasot	Prezentācija „Antons Kūkojs, māla vezuma vilcējs”

2) Stāstījums par Latgales trauku formām, nosaukumiem, funkcijām (7.-19. slaidis)	15 min	Skolotāja stāstījums, iesaistot audzēkņus sarunā par trauku pielietojamību, vai esamību mājās.	tekstu un skolotāja vadībā to analizējot. Formulē savas domas par to, kas ir tautas māksla. Aktīvā klausīšanās	
Starpbrīdis	5 min			
3) Zināšanu nostiprināšana par trauku formām, nosaukumiem un pielietojamību (20. slaidis)	10 min	Skolotājs aicina pa divi audzēkņus sakārtot traukus tabulā. Skolotājs vada sarunu	Divi strādā pie tāfeles, pārējie iesaka, komentē.	
<ul style="list-style-type: none"> • Patstāvīgais darbs. • Paralēli pa vienam strādā pie tāfeles (21.-23.slaidis) 	20 min	Skolotājs uzdod patstāvīgo darbu "Klusā daba no 5 priekšmetiem" - trīs sices	Strādā pie sīču izstrādes un pie tāfeles.	
Stundas nobeigums Stundas izvērtējums <ul style="list-style-type: none"> • Stundas kopsavilkums • Diskusija 	10 min	Uzdod jautājumus par stundā darīto. Rezumē paveikto	Izsaka savas domas par darīto	
Skolotāja materiāli	Māls - Latgales zelts 1.daļa http://youtu.be/6mXUi2noLX4 Māls - Latgales zelts 2.daļa http://youtu.be/iQgi6vEhiFw Māls - Latgales zelts 3.daļa http://youtu.be/vusRJqBYc4g			

Par Antonu Šmulānu

http://www.ciblasnovads.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=129:blontu-pagasts&Itemid=172

Pārosis <http://lv.wikipedia.org/wiki/P%C4%81rosis>

Piena pods http://lv.wikipedia.org/wiki/Piena_pods_%28Latgales_keramika%29

Krūze http://lv.wikipedia.org/wiki/Kr%C5%ABze_%28Latgales_keramika%29

Ļaks <http://lv.wikipedia.org/wiki/%C4%BBaks>

Bļoda http://lv.wikipedia.org/wiki/B%C4%BCoda_%28Latgales_keramika%29

Vāze [http://lv.wikipedia.org/wiki/Vāze_\(Latgales_keramika](http://lv.wikipedia.org/wiki/Vāze_(Latgales_keramika)

Medaunieks <http://lv.wikipedia.org/wiki/Medaunieks>

Vāraunieks <http://lv.wikipedia.org/wiki/V%C4%81raunieks>

Ķērne http://lv.wikipedia.org/wiki/%C4%B6%C4%93rne_%28keramika%29

9. STUNDA ANTONS KŪKOJS J.SOIKĀNA LUDZAS MĀKSLAS SKOLAS DIREKTORS

Mērķauditorija		Sākumskola un/vai 5.-6.klase, ar nosacījumu, ka tiek pielāgots izpildāmais radošais uzdevums un paplašināts tēmas izklāsts, ko piedāvā sagatavotie materiāli skolotājam
Mācību priekšmets	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Mākslas valodas pamati", "Kompozīcija" "Vizuālā māksla" vai "Novada mācība"
Mācību stundas ilgums	2 stundas pa 40 minūtes	
Starppriekšmetu saikne	Profesionālās ievirzes mākslas izglītības programmā "Vizuāli plastiskā māksla" mācību priekšmets Vispārizglītojošā skolā	"Datorgrafika" Kulturoloģija
Stundas mērķis		<ol style="list-style-type: none"> 1.Iepazīstināt ar Latgales kultūras darbinieka Antona Kūkoju kā J.Soikāna Ludzas mākslas skolas dibinātāju un mākslas skolas ceļojumu Stacijas ielā Ludzā. 2.Aktualizēt "arhitektūras" nestās informācijas nozīmi Ludzas pilsētas un mākslas skolas vēsturē. 3.Iepazīstināt ar mākslinieka J.Soikāna tušas un flomāstera zīmējumiem un maģiskā reālisma perioda darbiem. 4.Izskaidrot jēdzienus eksterjers. Veidot priekšstatu par krāsas lomu eksterjerā jeb ēkas fasādē. 5.Izstrādāt radošo darbu: <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Sasaisti vienā veselā un izstrādā darbu maģiskā reālisma stilā. 5.2. Izstrādā J.Soikāna Ludzas mākslas skolas ēkas fasādes krāsojuma variantu.
Stundas rezultāts		Audzēkņi ir iepazinušies ar J.Soikāna Ludzas mākslas skolas ceļojumu Stacijās ielā Ludzā un Antonu Kūkoju kā skolas dibinātāju. Ir izstrādājuši radošos darbus pēc izvēles, maģiskā reālisma stilā un ēkas krāsojums.

Stundas gaita

Stundas gaita	Aptuvenais ilgums	Skolotāja darbība	Skolēna darbība	Darba lapas un citi nepieciešamie materiāli, komentāri
<p>Stundas organizatoriskā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? Ko viņi labu ir izdarījuši? Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšējā nodarbībā? Kas palicis prātā un par ko bija prieks? 	12 min	<p>Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo, aktualizē iepriekšējā mācību stundā apgūto.</p> <p>Palīgīdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.</p>	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
<p>Stundas organizatoriskā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaunās tēmas pieteikums Stundā plānoto darbu uzskaitījums 	5 min	<p>Skolotājs piesaka tēmu "A.Kūkojs J.Soikāna Ludzas mākslas skolas direktors", pie kuras bērni strādās nodarbībā: sekos J.Soikāna Ludzas mākslas skolas ceļojumam Stacijas ielā Ludzā, iepazīsies ar Jura Soikāna tušas un flomāsteru zīmējumiem, definēs jēdzienus eksterjers un izstrādās radošo darbu maģiskā reālisma stilā, vai izstrādā J.Soikāna Ludzas mākslas skolas ēkas fasādes krāsojuma variantu.</p>	Skolēni apzinās stundas gaitu un veicamos darbus	
<p>Stundas galvenā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaunās vielas izklāsts <p>1) 2.-6.slaidis par J.Soikāna Ludzas mākslas skolas dibināšanu un tās atrašanās vietu jeb ceļojumu Stacijās ielā Ludzā.</p>	9 min	<p>Skolotājs stāsta un demonstrē prezentācijas 2.-6.slaidu. Nodrošina darbošanos ar interaktīvo tāfeli.</p>	Seko līdz skolotāja stāstījumam, strādā pie tāfeles.	Prezentācija „Antons Kūkojs J.Soikāna Ludzas mākslas skolas direktors”

2) 7.-10.slaidis mākslas skolas ēka Stacijas ielā 62, tās vēsture no 1875.gada.	9 min	Skolotājs stāsta un demonstrē 7.-10.slaidu. Aicina salīdzināt skolas ēku pagājušā gadsimta sākumā un mūsdienās. Kas ir mainījies?	Audzēkņi stāsta savus vērojumus, kad salīdzina skolas "pārvērtības".	
3) 11.-12. slaidis J.Soikāna Ludzas mākslas skolas logo	9 min	Skolotājs stāsta par mākslas skolas logo. Tēlu savienošana, tēlu simbolisms.	Pārrunā, ko simbolizē tēls "suns" un "zīmulis" atsevišķi un ko tas varētu simbolizēt, kad ir kopā.	
Starpbrīdis	5 min			
4) 13.slaidis mākslinieks Juris Soikāns	3 min	Skolotājs stāsta par Ludzas mākslas skolas saistību ar mākslinieku Juri Soikānu.	Divi strādā pie tāfeles, pārējie iesaka, komentē.	
5) 14.-20.slaidis mākslinieka Jura Soikāna tušas un flomāstera zīmējumi.	10 min	Skolotājs rāda un stāsta par mākslinieka Jura Soikāna tušas un flomāstera zīmējumiem. Aicina strādāt pie tāfeles, iekrāsojot laukumus zīmējumos.	Strādā pie tāfeles.	
6) 21. -22.slaidis Maģiskais reālisms Jura Soikāna daiļradē	10 min	Skolotājs veido ieskatu par vienu no Jura Soikāna daiļrades virzieniem - maģisko reālismu.	Strādā pie 22.slaida papildinot zīmējumu.	
<ul style="list-style-type: none"> Patstāvīgais darbs. 	17 min	Kvadrāta kompozīcija - apvieno vienā veselumā.	Strādā pastāvīgo darbu - uz darba lapas, vai datorgrafikā.	
Stundas nobeigums Stundas izvērtējums <ul style="list-style-type: none"> Stundas kopsavilkums 	5min	Uzdod jautājumus par stundā darīto. Rezumē paveikto	Izsaka savas domas par darīto	

Diskusija				
3.stunda				
<p>Stundas organizatoriskā daļa</p> <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas ar viņiem šodien labs ir noticis? <p>Ko viņi labu ir izdarījuši?</p> <ul style="list-style-type: none"> Saruna ar bērniem par to Kas tika darīts iepriekšējā nodarbībā? <p>Kas palicis prātā un par ko bija prieks?</p>	12 min	<p>Skolotājs uzdod jautājumus, vada sarunu, atbalsta bērnus izteikt savas domas, akcentē labo, aktualizē iepriekšējā mācību stundā apgūto.</p> <p>Palīg līdzeklis - pa apli padodamais priekšmets, kas disciplinē, runātāju. Runā tas, kuram ir priekšmets.</p>	Skolēni atbild uz jautājumiem, mācās klausīties un cienīt viens otru.	
Iepriekšējā nodarbībā pieteiktās tēmas turpinājums				
23.-26.slaidis ēkas eksterjers, fasādes loma ēkas funkcionalitātes atspoguļojumā.	10 min	<p>Skolotājs stāsta par to, kas ir eksterjers. Kāda loma ir ēkas fasādes krāsojumam. Par ēku fasāžu krāsojumu dažādās valstīs. Aicina bērnus atcerēties, kādas ēkas viņi ir redzējuši Ludzā? Kas tām ir raksturīgs?</p>	Skolēni izskaidro saviem vārdiem, kas ir eksterjers. Atbild uz skolotāja uzdotajiem jautājumiem.	
<ul style="list-style-type: none"> Patstāvīgais darbs. 	30 min	<p>Skolotājs izskaidro, kāds ir radošais patstāvīgais darbs. J.Soikāna Ludzas mākslas skolas fasādes krāsojums vai nu darba lapā vai datorgrafikā.</p>	Skolēni strādā pie radošā uzdevuma.	Skolotājs pēc nepieciešamības var konkretizēt uzdevumu - krāsojums Ziemassvētkiem,

				Liieldienām, skolas dzimšanas dienai, Mākslas dienām par godu. Vai kādam konkrētam mākslas virzienam u.t.t.
Stundas nobeigums Stundas izvērtējums • Stundas kopsavilkums Diskusija	5 min	Uzdod jautājumus par stundā darīto. Rezumē paveikto	Izsaka savas domas par darīto	
Skolotāja materiāli	<p>Krāsainās mājas http://surfingbird.ru/surf/samye-tsvetnye-doma-so-vsego-sveta--iOdq80dd4#.VOxYrS5p1yg Par mākslinieku Juri Soikānu un darbiem http://lv.wikipedia.org/wiki/Juris_Soikans http://www.antonialv.lv/gleznieciba/soikans-juris/ http://www.ludzasbiblio.lv/lv/vecaks/novadnieki/makslinieki/soikans-juris Krāsa un eksterjers http://www.weareart.ru/blog/10-urokov-po-dizajnu-eksterera-kotorye-nuzhno-znat-kazhdomu/ Krāsa un interjers http://www.remontbp.com/kakuyu-rol-igraet-tsvet-v-interere/ http://gadsclub.livejournal.com/40470.html http://www.krovlya-zone.ru/articles Purmale Ineta. Juris Soikans dzīvē un mākslas pasaulē: 1920.12.IV Ludza - Vācija - 1995.15.XI Rīga // Studija. - Nr.44 (2005, oktobris/novembris), 63.-65.lpp. Sprance Baiba. Vēstījums // Mājas Viesis. - N 273 (2005, 7.oktobris), 28.lpp. Kūkojs Antons. Mūžs Latgales kultūrā. - Latgales kultūras centra izdevniecība.- Rēzekne.- 2005</p>			

Darba lapa

Mākslas skolas pamatlicējs jeb logi skolas acis Art School founder, or windows as school eyes Основатель художественной школы, или окна – глаза школы

1991. gada pavasarī avantūrista gars, kas bija stiprāks par šaubām, palīdzēja Ludzā no nekā radīt mākslas skolu. Radošu, brīvu, priecīgu kopābūt vietu māksliniekiem, bērniem un viņu vecākiem. Skolas pastāvēšanas pirmajos gados, tā ceļoja pa Stacijas ielu Ludzā no vienas vietas uz otru, līdz atrada stabili mājvietu 1875. gadā Felicianovas muižnieka M.Plēna celtajā ēkā ar četrām baltām kolonnām pie ieejas durvīm. Mākslas skolai ir lieldraugs - mākslinieks Juris Soikans (1920-1995), kura vārdā viņa ir nosaukta. Desmit gadus esmu bijis skolas direktors un iedvesmotājs. 2009. gadā skolas īstenotais sadarbības projekts ir stimuls mākslas skolas dzimšanai Baltkrievijas pilsētā Glubokoje. Un 2014. gadā abas skolas satiekas te: grāmatā par mani Antonu Kūkoju un mākslinieku Jazepu Drozdoviču. **Izkrāso skolu un izrotā to par godu Ziemassvētkiem, iedezg gaismiņas logos, kad ir visgarākā nakts un visīsākā diena!**

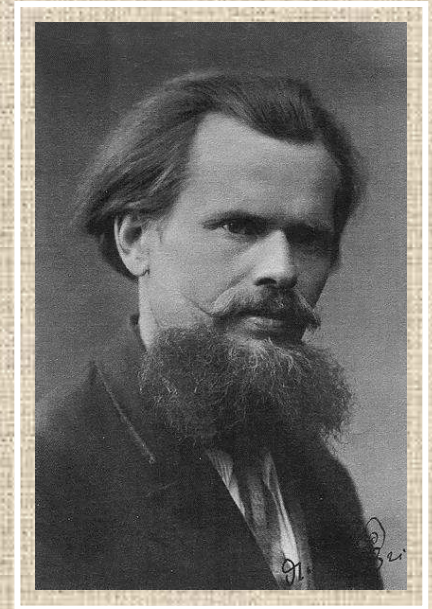
In spring 1991, the adventurer's spirit, which was stronger than doubts, helped to establish an art school in Ludza, which appeared from nothing. A creative, free, joyful place for artists, children and their parents to be together. During the first years of its existence the school had travelled along Stacijas Street in Ludza from one place to another till it found its home in Felicianova landlord M.Plēn's built house with four white columns by the front door. It was erected in 1875. The Art School has got a great friend—artist Juris Soikans, and it was named in his honour. I has been the school director and inspirer for ten years. In the year 2009, a cooperation project was realised, which resulted in establishment of the art school in Glubokoye town in Belarus. And in 2004, both schools have met here: in the colouring book about me – Antons Kūkojs – and artist Yazep Drozdovich. **Colour the school and decorate it for Christmas, light its windows, when the night is the longest and the day is the shortest.**

Весной 1991 года дух авантюриста, который был сильнее всех сомнений, помог из ничего создать в Лудзе художественную школу. Творческое, свободное, радостное место для художников, детей и их родителей для совместного времяпровождения. В первые годы своей работы школа путешествовала по улице Стацияс в Лудзе с одного места в другое, пока не нашла свой дом в здании с четырьмя белыми колоннами у входа, которое в 1875 году построил помещик М.Плене из Фелицианова. У художественной школы есть большой друг – Юрис Сойканс, в честь которого она и была названа. 10 лет я был директором и вдохновителем школы. В 2009 году проект по сотрудничеству стал стимулом к созданию художественной школы в городе Глубокое в Беларуси. И в 2004 году школы встретились здесь, в книжке-раскраске обо мне – Антоне Куйкоисе – и художнике Язепе Дроздовиче. **Раскрась школу и укрась ее к Рождеству, зажги свет в окошках в самую длинную ночь и в самый короткий день в году.**

Начало творческого пути Язепа Дроздовича

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	История искусств
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	История Беларуси	Рисунок, Графика
Цель урока	Изучение национальных традиций белорусского искусства на примере творческого пути Я. Дроздовича	
Задачи урока	<ul style="list-style-type: none">• Изучение биографии Я. Дроздовича;• формирование интереса к национальному искусству;• воспитание уважительного отношения к культурному наследию.	
Результат урока	Ученики получили общее представление о начале творческого пути Я.Дроздовича, познакомились с сельским бытом, с самобытностью белорусской деревни. Выработали навыки простых приемов работы на интерактивной доске (перемещение объектов, проведение прямых линий)	

Урок 1

Начало творческого пути Язепа Дроздовича

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

**Глубокский районный
исполнительный комитет**

**Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича**

Пуньки. Родные места художника

Пуньки. Современное фото

Как вы думаете, что такое застенок?

Почему дом, где родился Язеп Дроздович не сохранился до наших дней?

Хотели ли бы вы жить в Пуньках?

Как проводили свободное время жители застенка Пуньки?

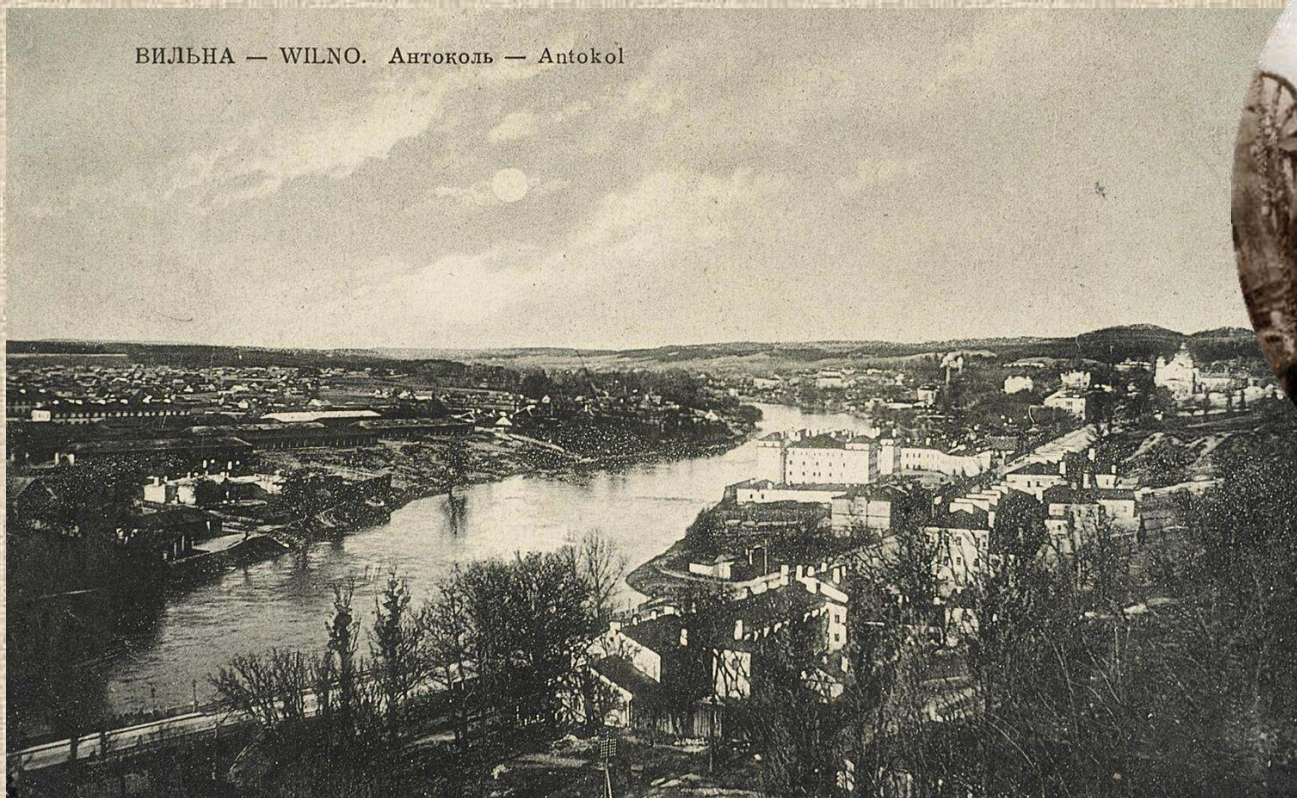

На руках у матери. 1891 г.

*Язеп Дроздович с матерью, братьями
Константином и Геронимом, 1907 г.*

ВИЛЬНА — WILNO. Антоколь — Antokol

*Иван
Трутнев*

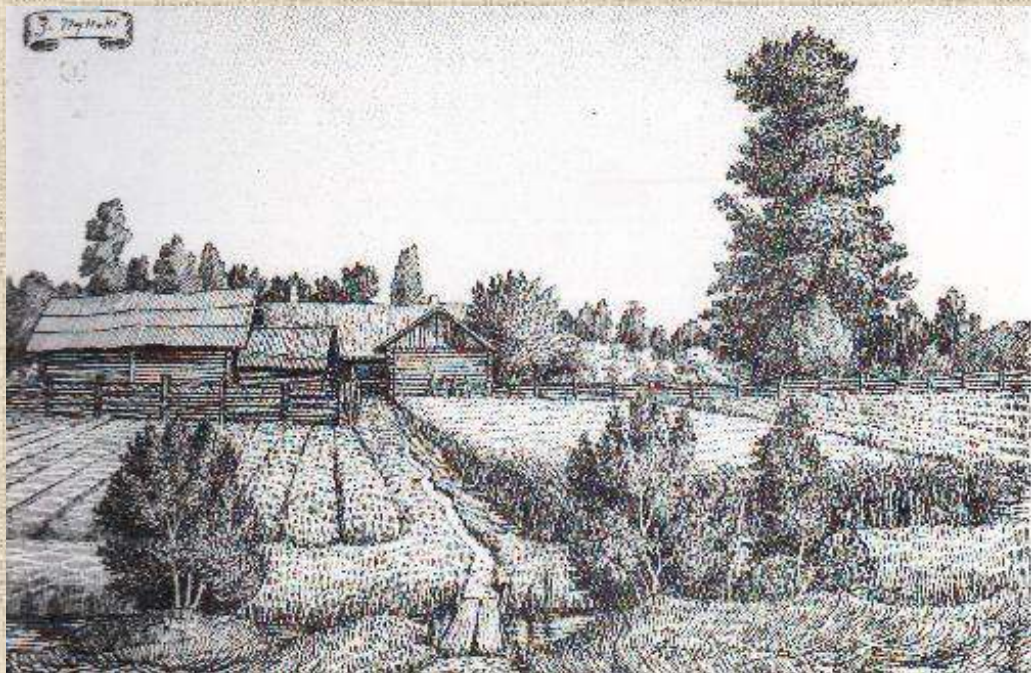
***Учился Язеп Дроздович в Вильна в
рисовальной школе Ивана Трутнева***

Что вдохновляло юного художника?

*Кто повлиял на выбор жизненного пути
Язепа Дроздовича?*

*Где будущий художник получил первое
художественное образование?*

*Кто был первым профессиональным
учителем-художником Язепа Дроздовича?*

*Найди на рисунке Язеп Дроздовича
показанные в квадратах фрагменты.
Соедини линиями-стрелками фактуры и слова*

РОЖЬ

ДЕРЕВЬЯ НА
ДАЛЬНЕМ ПЛАНЕ

ЗАБОР

СОЛОМЕННАЯ
КРЫША

БРЕВЕНЧАТАЯ
СТЕНА

ТРАВА

ДЕРЕВЬЯ НА
ПЕРВОМ ПЛАНЕ
МОСТ

ВОДА

ДЕРЕВЬЯ НА
СРЕДНЕМ ПЛАНЕ

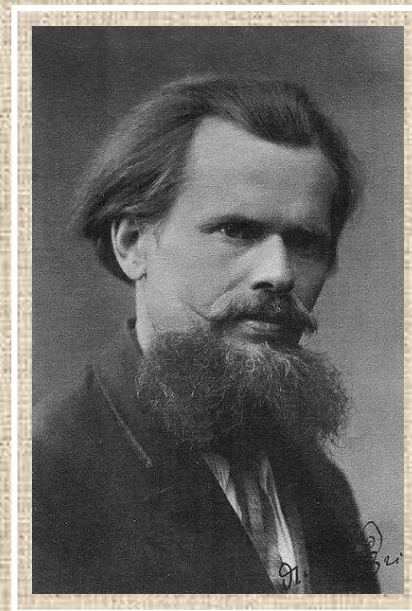

Живопись Язепа Дроздовича

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	История искусств
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	Человек и мир	Цветоведение, История искусств
Цель урока	Показать значение творчества художника на развитие белорусского пейзажа	
Задачи урока	<ul style="list-style-type: none">• Активизировать познавательный интерес к искусству и природе;• познакомить учащихся с основами цветоведения;• формировать эмоциональную отзывчивость на красоту природы, умение замечать её особенности	
Результат урока	Ученики познакомились с живописными работами Я. Дроздовича. Изучили основные вопросы цветоведения. Выработали навыки простых приемов работы на интерактивной доске (выбор цвета, заливка)	

Урок 2

Живопись Язепа Дроздовича

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

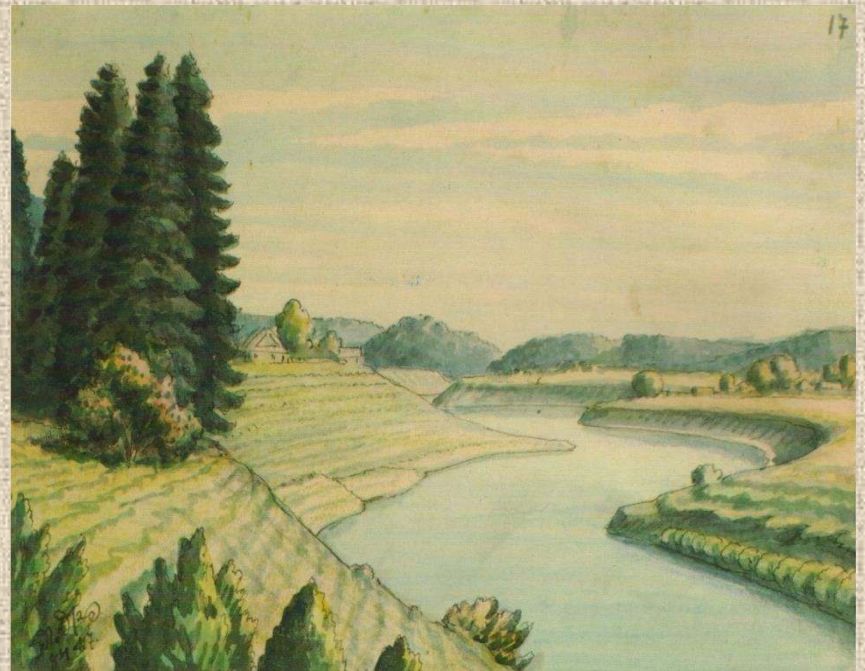
**Глубокский районный
исполнительный комитет**

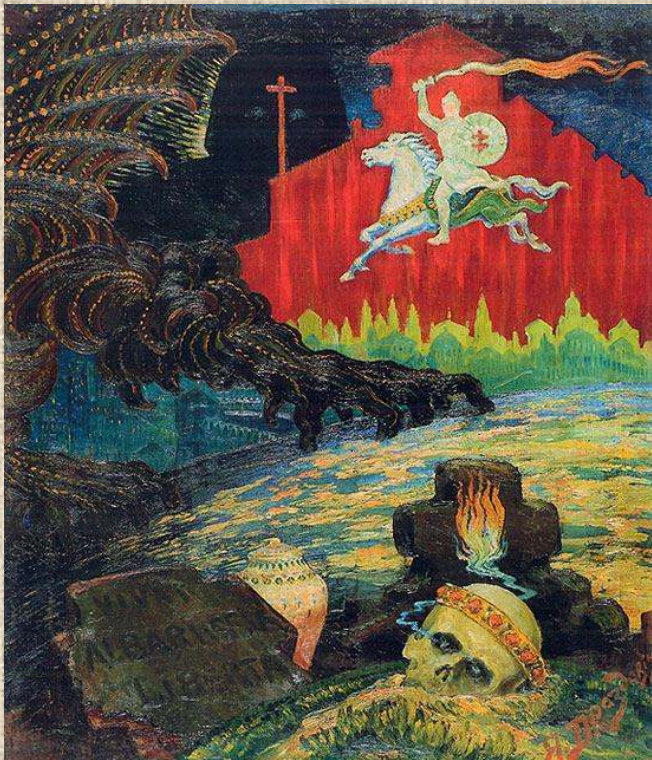
**Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича**

Живопись важна не только тем, что помогает, увидеть и полюбить краски и цвет. Живопись важна еще и тем, что художник часто замечает то, что мы сами не видим. Только после его картин мы также начинаем это видеть и удивляемся, что не заметили этого раньше.

К. Паустовский

Речка Дисёнка возле деревни Бояры

Основные цвета в живописи

Какие цвета называются первичными?

Какие цвета получаются при смешивании:

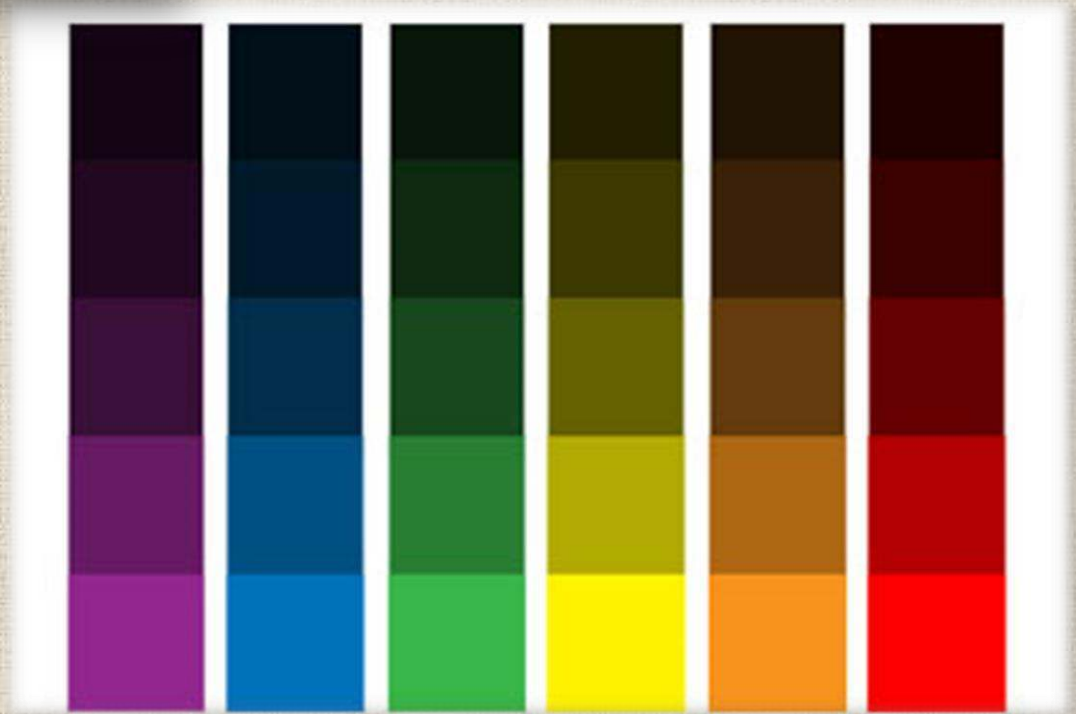
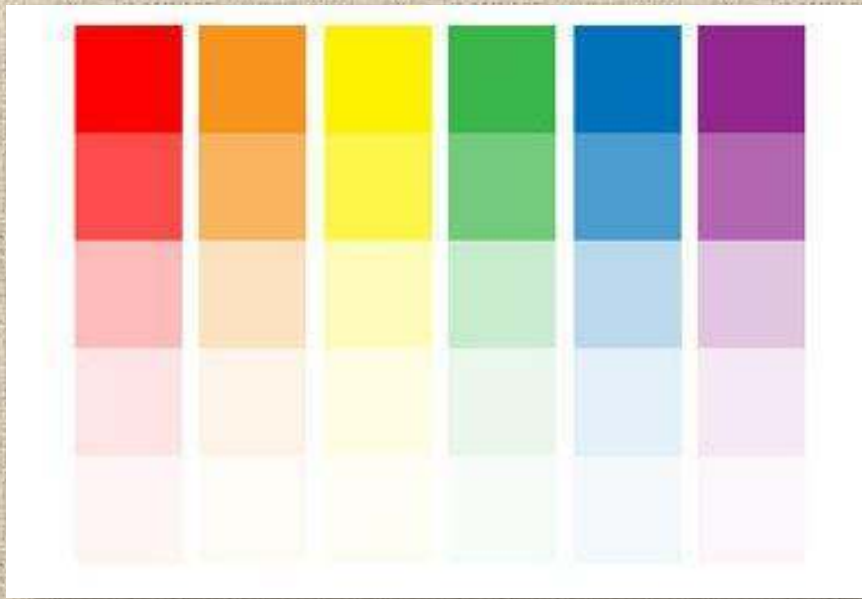
• желтый + синий =

• желтый + красный =

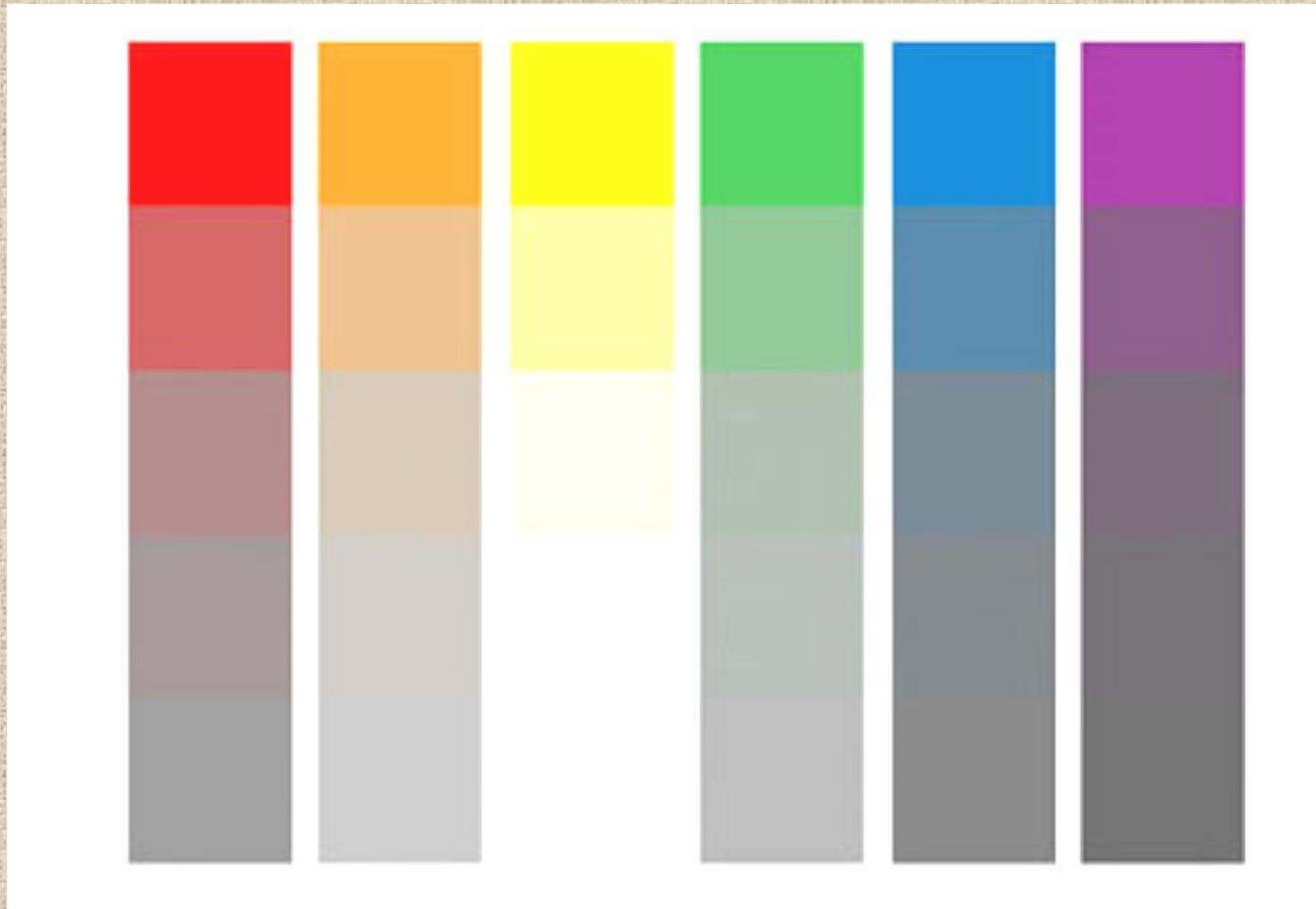
• красный + синий =

Какие цвета называются вторичными?

Светлота

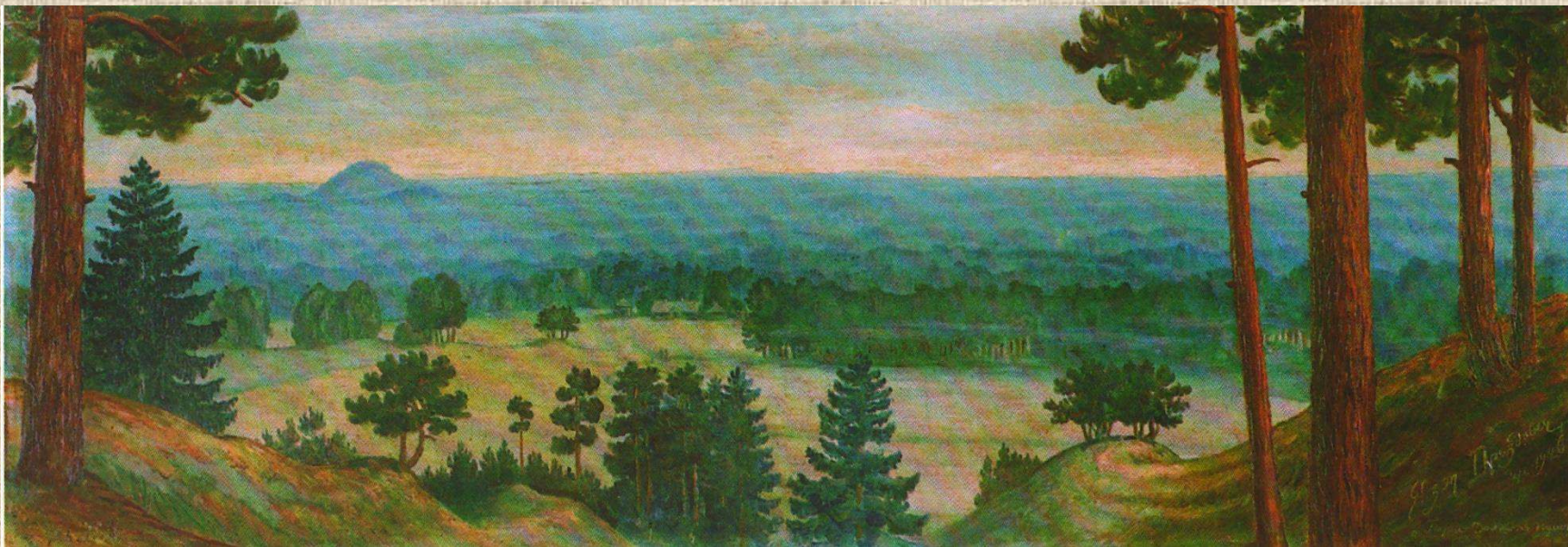
Насыщенность

Гора Гороватка

**Определите и подберите колорит
картины Я.Дроздовича. Заполните белые
прямоугольники цветами, которые
соответствуют репродукции.**

Городольская пуща

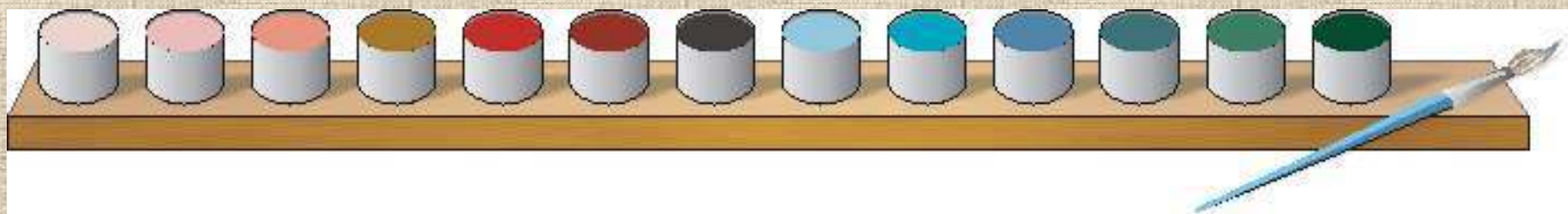
Что такое колорит?

Какая пора года и время суток изображены на картине Я. Дроздовича?

Сколько планов вы можете выделить в картине Я.Дроздовича?

Что такое воздушная перспектива? Как изменяется цвет в работе Я. Дроздовича?

Какие эмоции у Вас вызывает «Пуща» Я. Дроздовича?

Используя эти цвета и репродукцию картины Язепа Дроздовича, раскрась контурный рисунок

Объясните разницу между понятиями светлота и насыщенность цвета?

В какой технике выполнены живописные работы Я. Дроздович?

Какой жанр преобладает в живописных работах Я. Дроздовича?

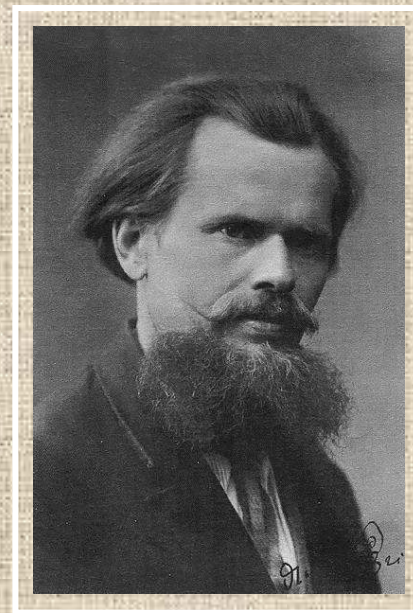
Что такое пейзаж?

Как вы думаете, почему живописные работы Я.Дроздовича фотографически точны?

Образы природы в графических работах Язепа Дроздовича

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	История искусств
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	Человек и мир, История Беларуси	История искусств, Графика, Композиция
Цель урока	Продолжить знакомство с пейзажем как жанром изобразительного искусства	
Задачи урока	<ul style="list-style-type: none">• Изучение многообразия форм природного мира;• совершенствование восприятия природных явлений в рисунке;• воспитание чувства уважения к природе, многообразию и красоте ее проявлений.	
Результат урока	Ученики познакомились с пейзажными работами Я.Дроздовича, анализировали разнообразные формы деревьев, изучали на примере графических работ Я. Дроздовича плановость пейзажа. Выработали навыки простых приемов работы на интерактивной доске (перемещение и компоновка объектов)	

Урок 3

Образы природы в графических работах Язепа Дроздовича

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

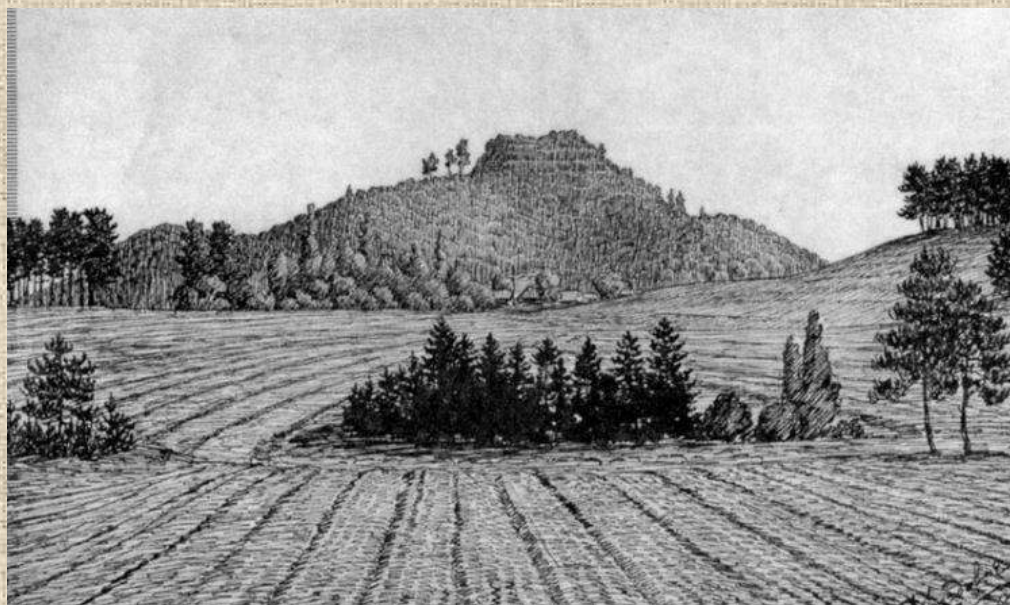

Глубокский районный
исполнительный комитет

Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича

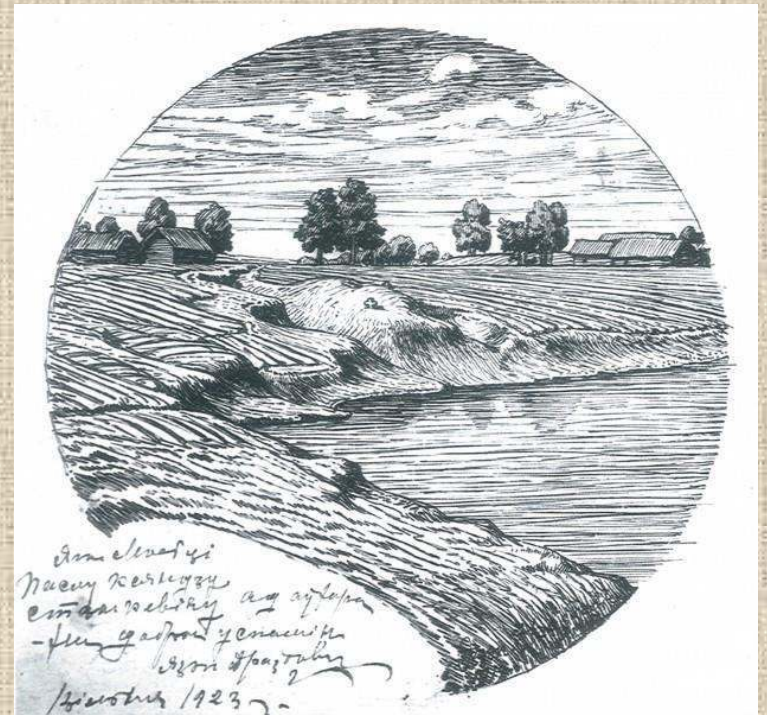
Главным учителем для Язепа Дроздовича стала природа, стремление к познанию окружающего мира.

Язеп Дроздович много путешествует, чтобы лучше познать и запечатлеть окружающий его мир.

Настроение картин Дроздовича самое разное: иногда солнечное, торжественно-величавое, иногда печально-задумчивое, но всегда точно передающее состояние природы

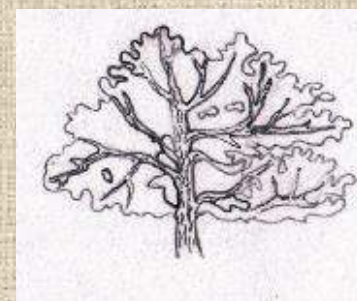
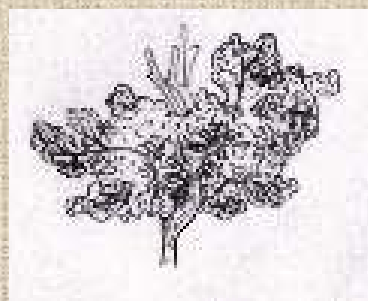
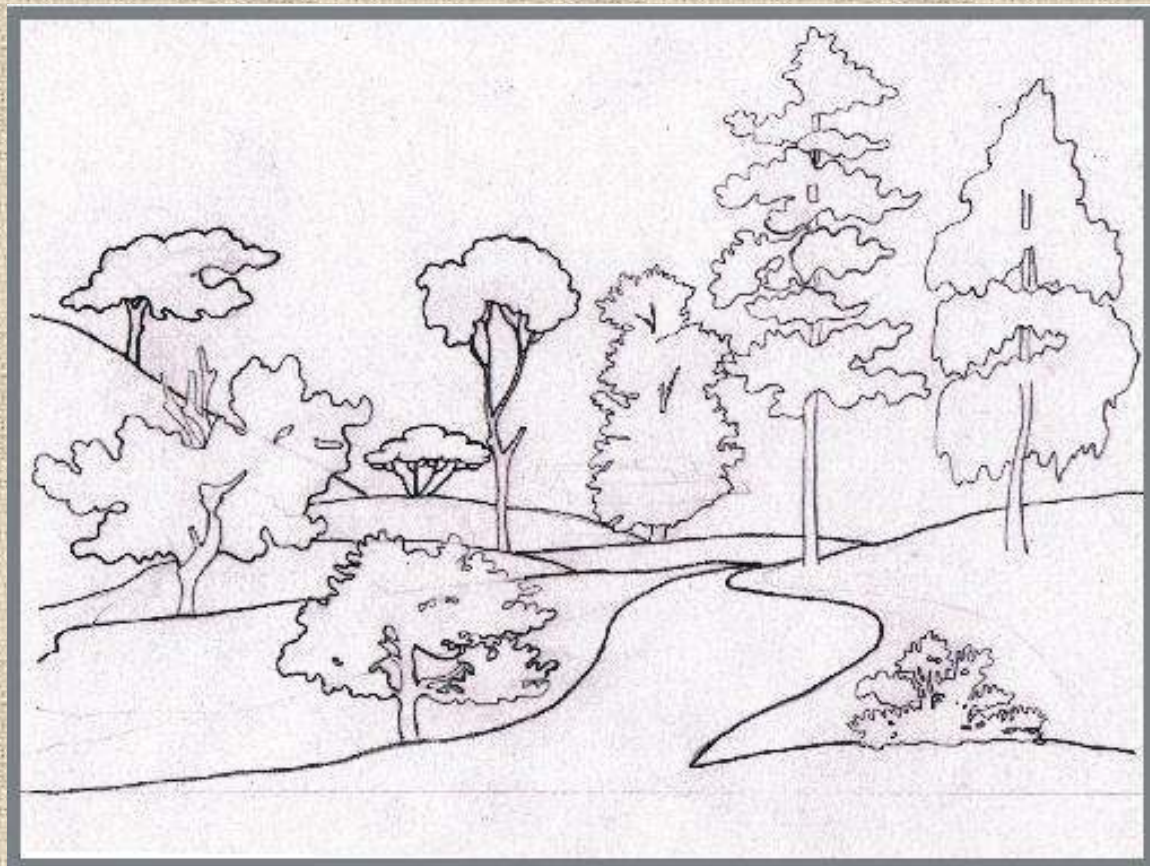
Вспомните, что такое пейзаж?

Как называется работа художника с натуры на природе?

От чего зависит настроение в работах Я. Дроздовича?

Хотели бы Вы прогуляться по местам, которые изобразил Я. Дроздовича в своих работах?

Найди нужный силуэт дерева. Заверши изображение, используя предложенные варианты

Что такое крона дерева?

Что Вам напоминает контур крон деревьев?

На какие геометрические фигуры похожи кроны деревьев?

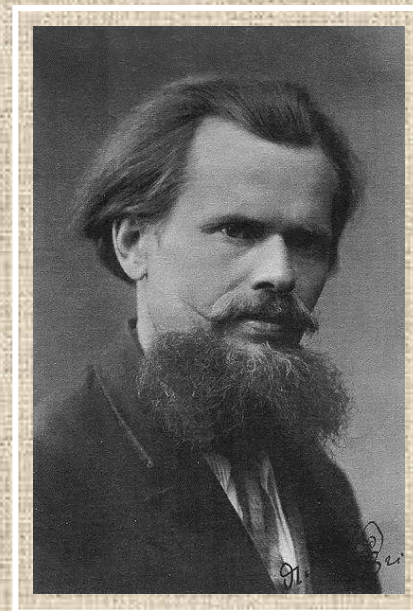
Изменяется ли размер деревьев по степени удаления от зрителя?

Какая форма ствола дерева и как на нем располагаются ветви?

Особенности графики Язепа Дроздовича

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	Рисунок
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	Человек и мир, История Беларуси	Графика, История искусств
Цель урока	Изучение особенностей графических работ Я. Дроздовича	
Задачи урока	<ul style="list-style-type: none">• формировать умение использовать различные фактуры для изобразительной выразительности рисунка;• познакомить учащихся с простыми техниками графики;• воспитывать аккуратность, внимательность к деталям.	
Результат урока	Ученики познакомились с графическими работами Я. Дроздовича, где изображена не только природа, но и исторические памятники Беларуси. Изучили простые приемы, которыми пользовался Я. Дроздович, создавая уникальные графические пейзажи. Выработали навыки простых приемов рисования на интерактивной доске.	

Урок 4

Особенности графики Язепа Дроздовича

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

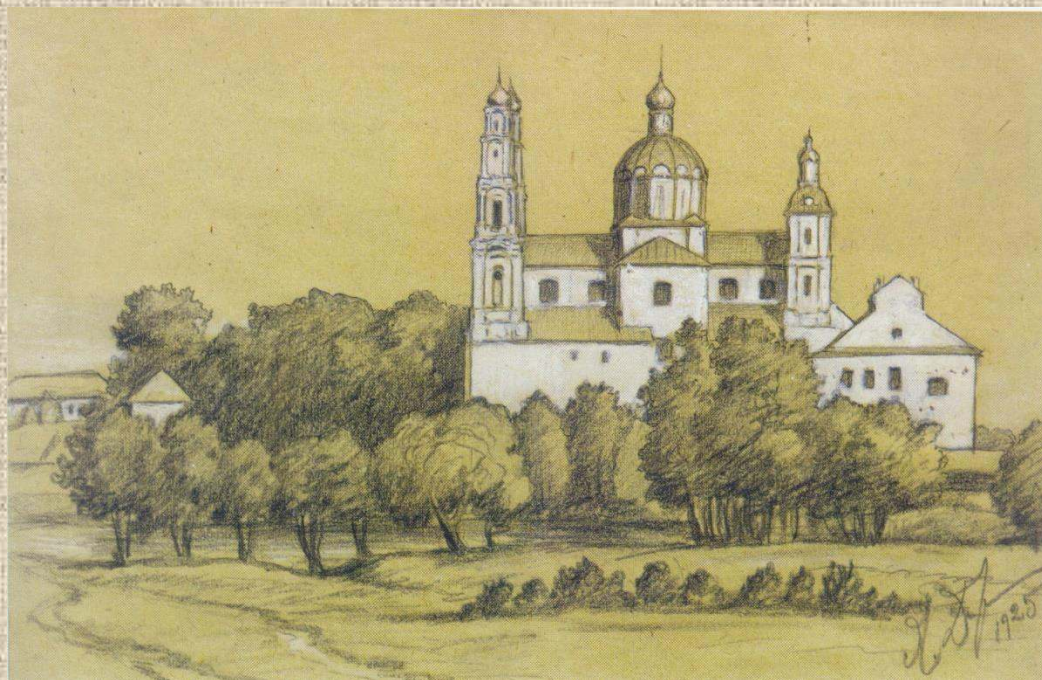

Глубокский районный
исполнительный комитет

Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича

*Язеп Дроздович создал
несколько графических
альбомов с изображением
памятников архитектуры
Беларуси (Глубокое,
Гальшаны, Дисненщина,
Мир, Новогрудок и др.)*

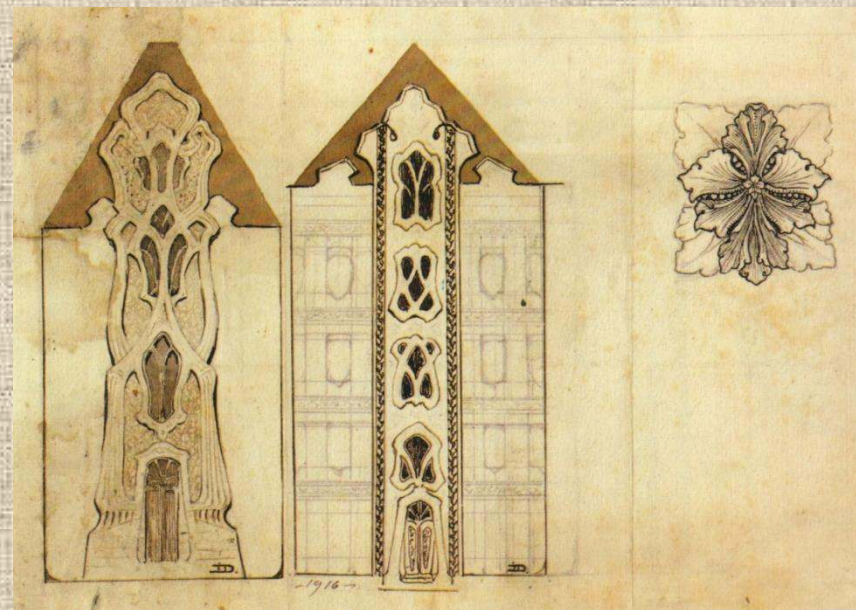
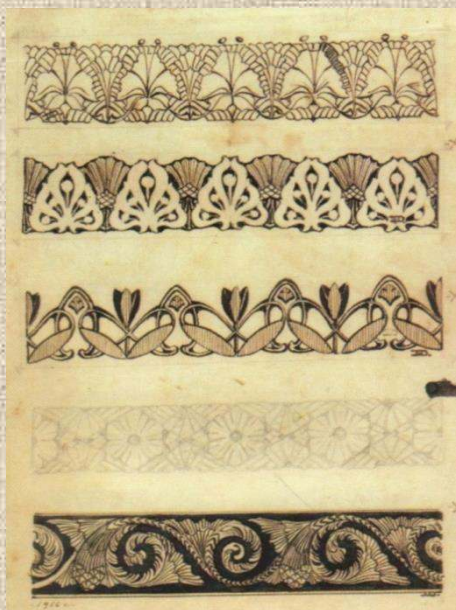
**Подпишите знаменитые памятники архитектуры
Беларуси, которые рисовал Язеп Дроздович**

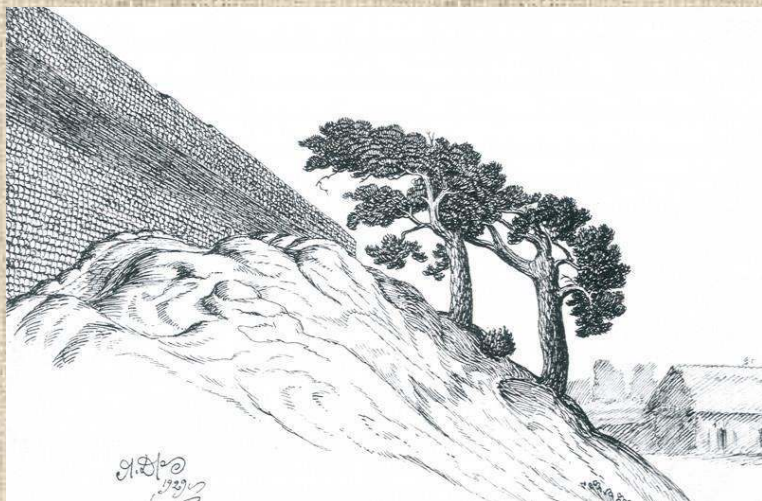

Язеп Дроздович работал в простой технике – карандашом или тушью. Его работы основательны, реалистичны и слегка романтичны. Это виды нарисованные с натуры, но с сохранением личного видения автора.

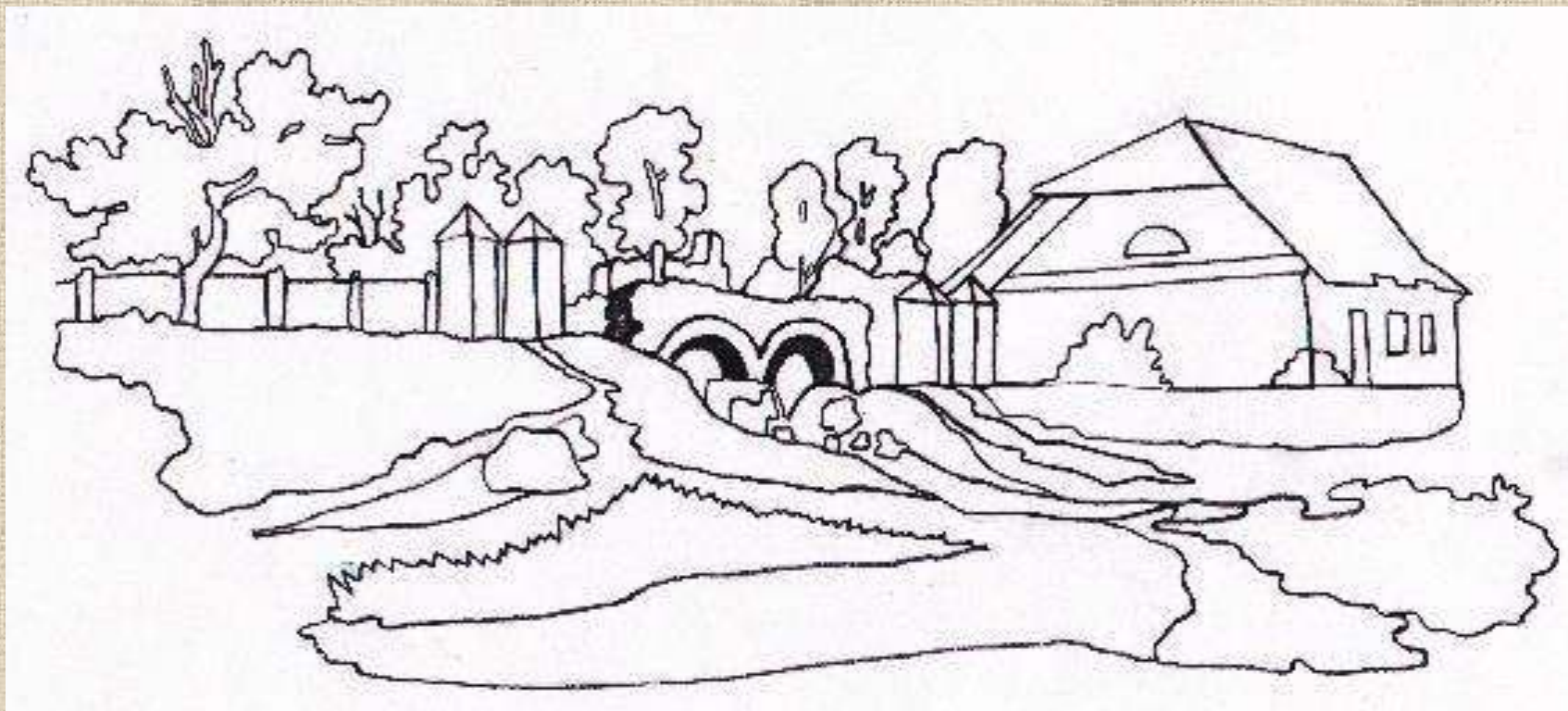
**Любимые приемы художника – орнаментализация листа ,
скрупулёзность в отражении деталей , точность рисунка и
штриховки**

Многие работы очень динамичны, экспрессивны и эмоциональны. В них Я. Дроздович применял мягкую растушёвку, а также контраст черного и белого.

Язеп Дроздович использовал в своих рисунках очень много фактур. Попробуй свои силы. Заполни контурный рисунок фактурами, которые предложены в задании

Что такое контраст?

Как и с помощью каких приемов Я. Дроздовича получал такие уникальные графические пейзажи?

Назовите техники графических пейзажей Я.Дроздовича?

Перечислите памятники архитектуры, изображенные в работах Язепа Дроздовича?

Как Вы думаете, узнали ли мы больше о истории Беларуси благодаря графическим работам Язепа Дроздовича?

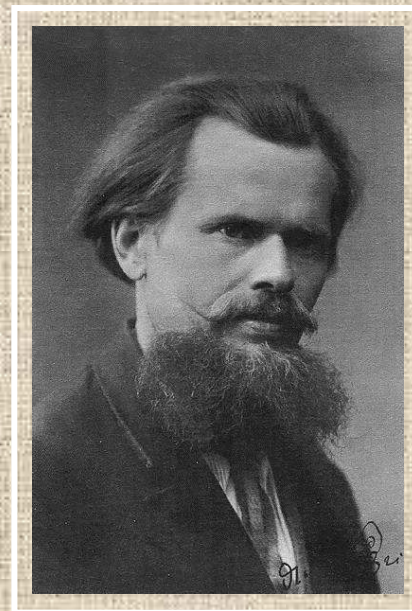
Какую ценность для современных исследователей представляют архитектурные зарисовки художника?

«Дываны-маляванкі» Язэпа Дроздовича

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	Композиция
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	История Беларуси, Трудовое обучение	Живопись, Рисунок, История искусств, Декоративно-прикладное искусство
Цель урока	Изучение рисованных ковров Я. Дроздовича как уникального феномена в традиционном белорусском искусстве	
Задачи урока	Изучение композиции и разнообразных тематик рисованных ковров Я. Дроздовича; формирование интереса к народному творчеству; воспитание уважительного отношения к культурному наследию.	
Результат урока	Ученики изучили композицию рисованных ковров Я. Дроздовича, придумали и нарисовали пейзаж на темном фоне. Выработали навыки простых приемов работы на интерактивной доске (выполнение контурного рисунка, заполнение его заливкой или раскрашивание, подбор цвета)	

Урок 5

«Дываны- маляванкі» Язепа Дроздовича

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

Глубокский районный
исполнительный комитет

Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича

Язеп Дроздович выбрал путь художника-путешественника. На протяжении 10 лет он создавал уникальные живописные шедевры – «диваны-маляванкі»

**«Диван-маляванка» – это настенный
домотканый ковер из льняного полотна.**

**На чёрном фоне Я. Дроздович яркими красками
оживлял разнообразные цветы, родные пейзажи,
сказочные сюжеты и древние замки.**

Нарисуй свой пейзаж на чёрном фоне

Что такое «диван-маляванка»?

Расскажите о предназначении живописных «диваноў»?

Что обычно Я. Дроздович изображал на черном фоне?

Какие сюжеты характерны для живописных «диваноў»?

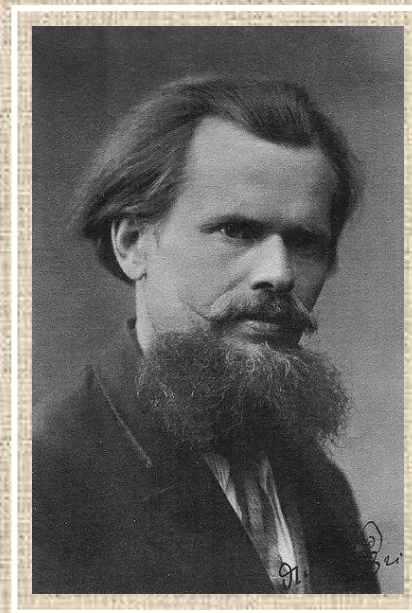
Что заставило Я. Дроздовича создать такое количество «диваноў-маляванак»?

Мир цветов Язепа Дроздовича

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	Композиция
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	История Беларуси, Трудовое обучение	Рисунок, Графика, История искусств
Цель урока	Связь творчества Я. Дроздовича с народными традициями декоративно-прикладного искусства	
Задачи урока	<ul style="list-style-type: none">• Изучение законов симметрии и стилизации;• формирование интереса к народным традициям;• воспитание уважительного отношения к культурному наследию.	
Результат урока	Ученики изучили основы построения симметричной композиции, дорисовали цветочный орнамент и раскрасили его. Выработали навыки простых приемов работы на интерактивной доске (рисование от руки, создание изображения из повторяющихся элементов, изменение толщины линии)	

Урок 6

Мир цветов Язепа Дроздовича

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

**Глубокский районный
исполнительный комитет**

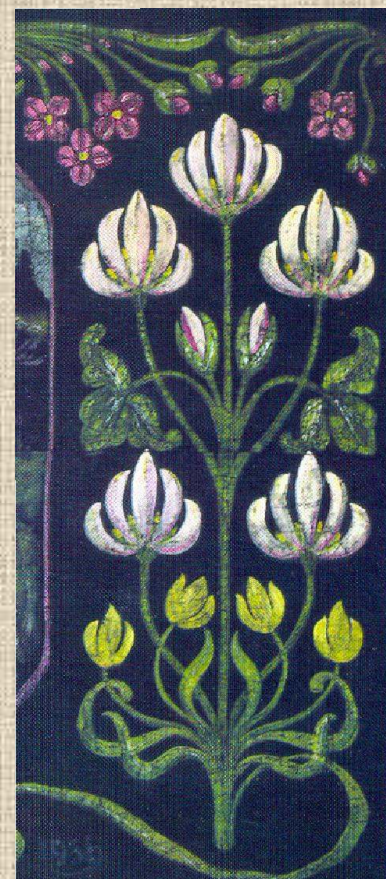
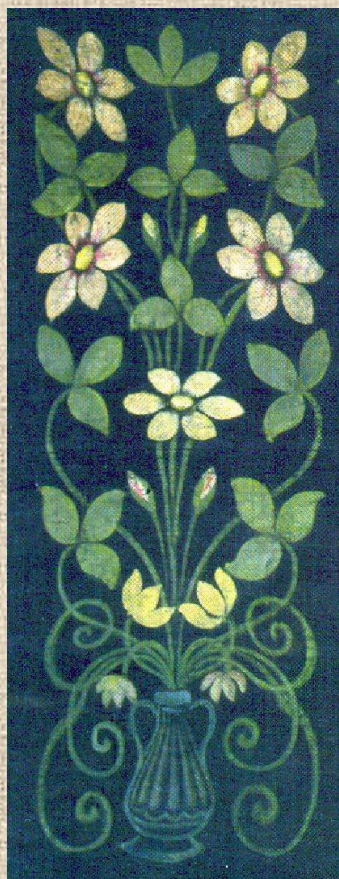
**Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича**

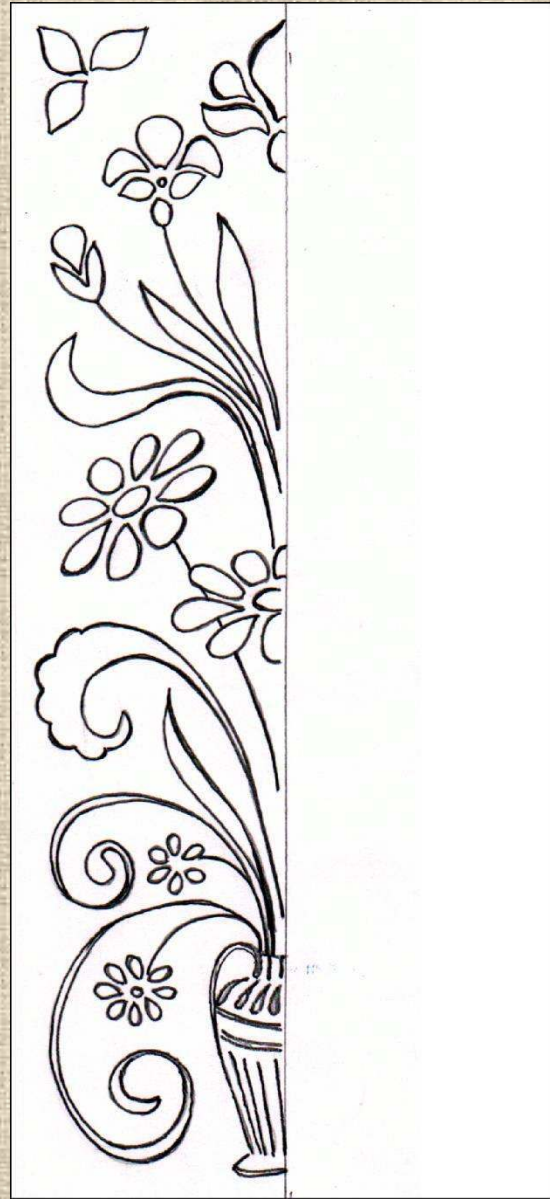
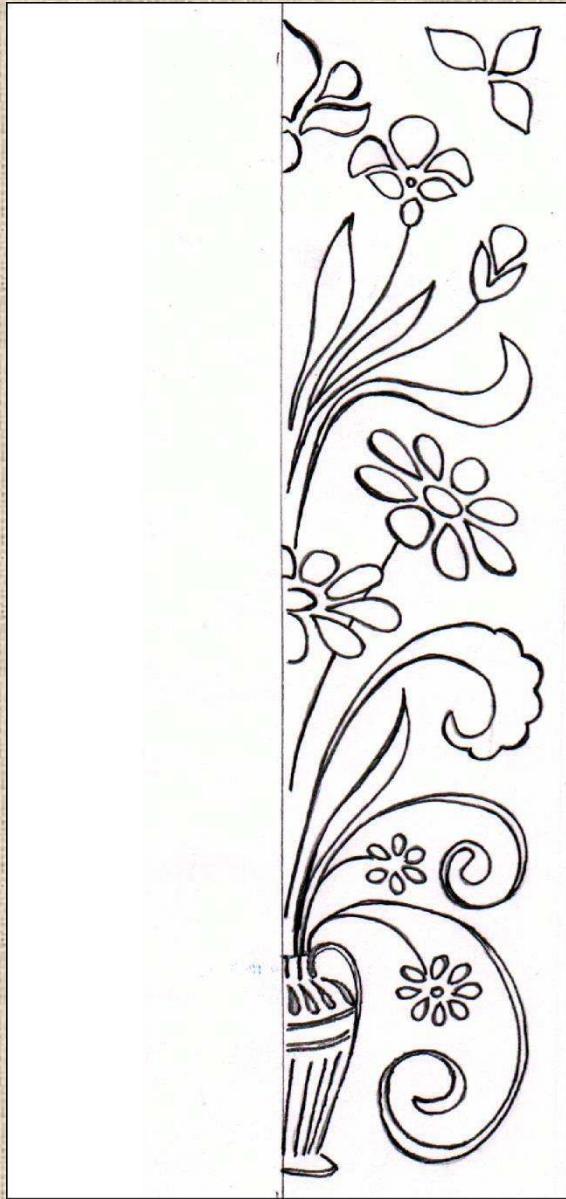
Характерным мотивом расписных ковров Язепа Дроздовича был цветочный орнамент.

Гармоничный, со вкусом написанный цветочный орнамент на темном фоне обрамляет изображение волшебных замков или лунной ночи, озер с белыми лебедями, охотников.

Цветы в обрамлении его ковров никогда не повторяются. Некоторые из них взяты в природе, а другие оригинально стилизованы.

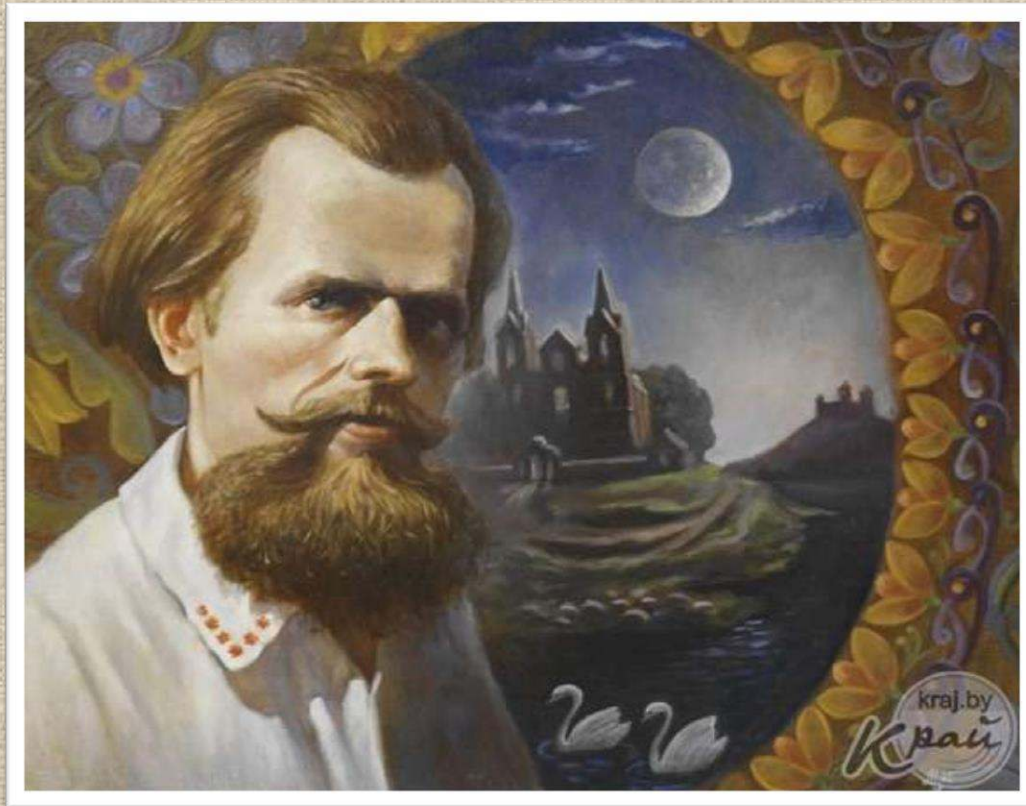
Что характерно для расписных ковров Язепа Дроздовича?

Что такое стилизация?

Что называется симметрией?

Какие цветы встречаются в расписных коврах Язепа Дроздовича?

Что еще кроме цветов использует Язеп Дроздович в своих орнаментах?

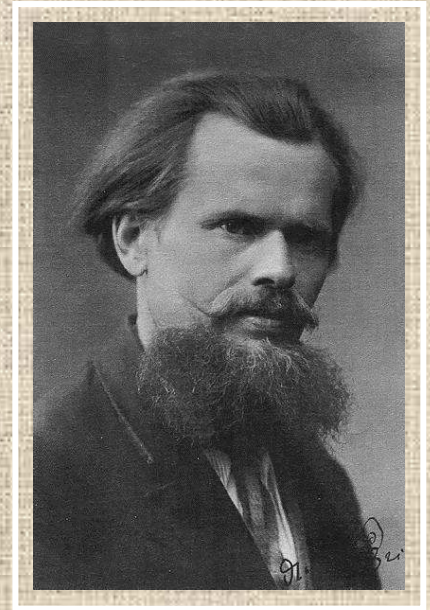
Крестьяне ценили и бережно хранили его ковры. Язеп Дроздович с гордостью говорил, что почти в каждой деревне есть его работы.

«Космический период» в творчестве Язепа Дроздовича

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	Живопись
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	История Беларуси	Рисунок, Цветоведение
Цель урока	Связь творчества Я. Дроздовича с народными традициями декоративно-прикладного искусства	
Задачи урока	<ul style="list-style-type: none">• Обучение составлению теплой и холодной гаммы цветов;• формировать навыки смешивания цвета в живописи;• воспитание эстетического отношения	
Результат урока	Ученики выработали навыки по составлению теплого и холодного колорита, изучив фантастические пейзажи «космического периода» Я.Дроздовича, познакомились с уникальным примером научной фантастики, которая существовала в белорусском искусстве XX века. Выработали навыки простых приемов работы на интерактивной доске	

Урок 7

«Космический период» в творчестве Язепа Дроздовича

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

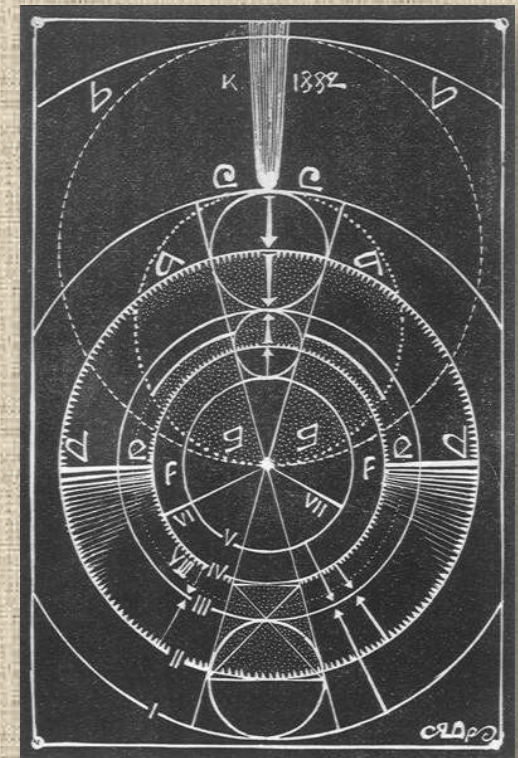
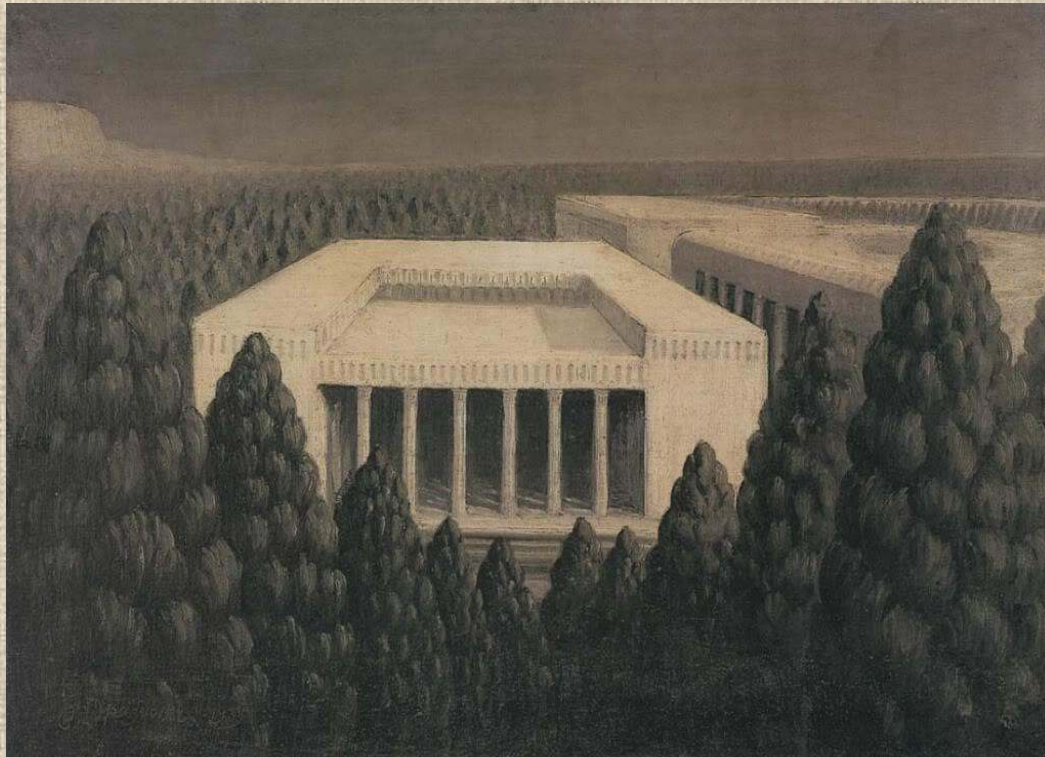
**Глубокский районный
исполнительный комитет**

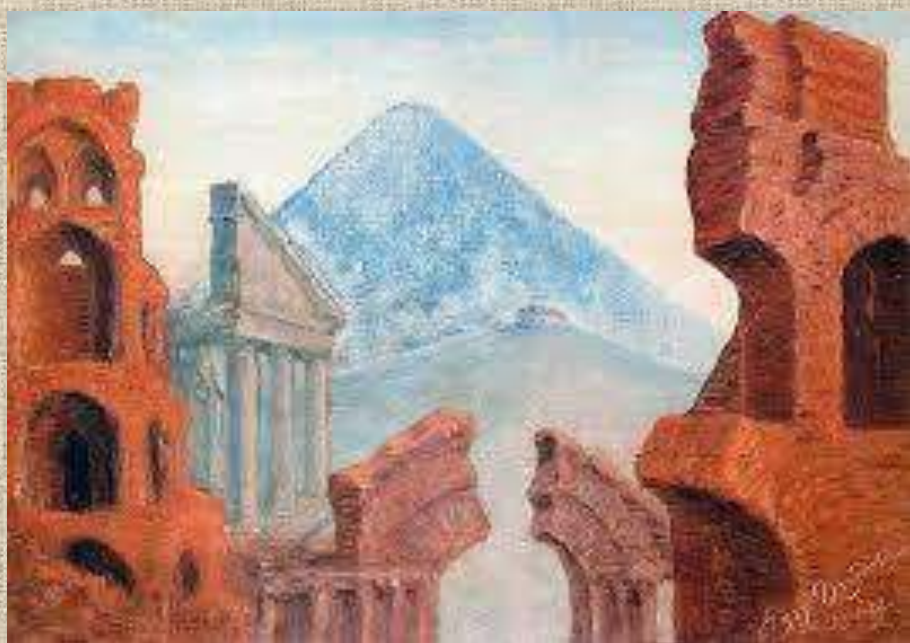
**Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича**

1930 год открыл наиболее интересный и интригующий период его творчества – «космический».

Три года он самостоятельно изучал астрономию.

В произведениях космической тематики изображен вымышленный мир: целые города на Марсе и Сатурне, с красивыми пейзажами, марсианскими строениями, и плотинами искусственных морей.

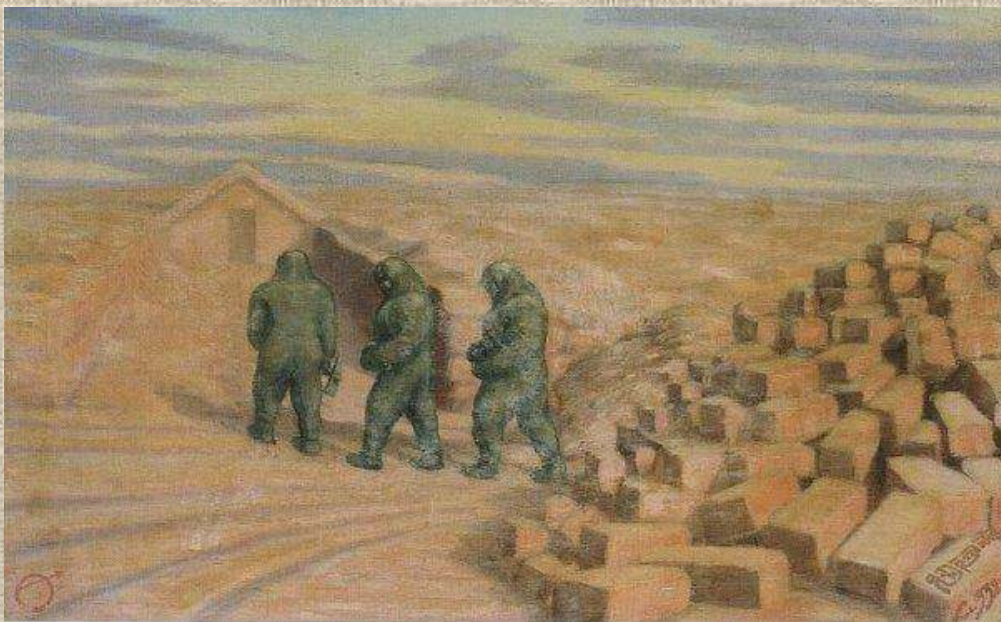
Известно более ста графических и живописных произведений Язепа Дроздовича на космическую тематику.

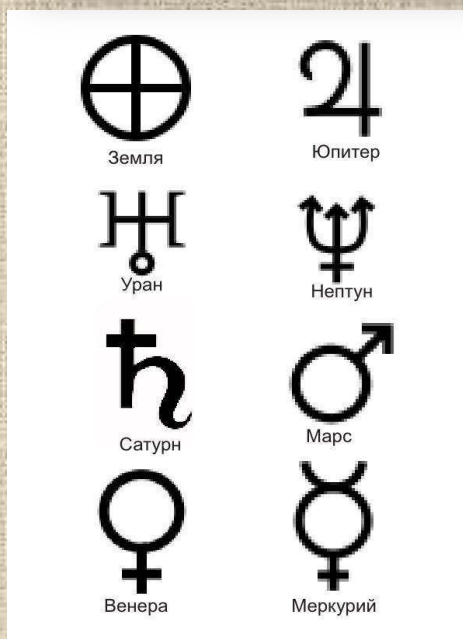
Жанр этих произведений трудноопределим: «визионерство», «космический реализм», «метафизическая живопись», «сюрреализм», «живописное фэнтези»

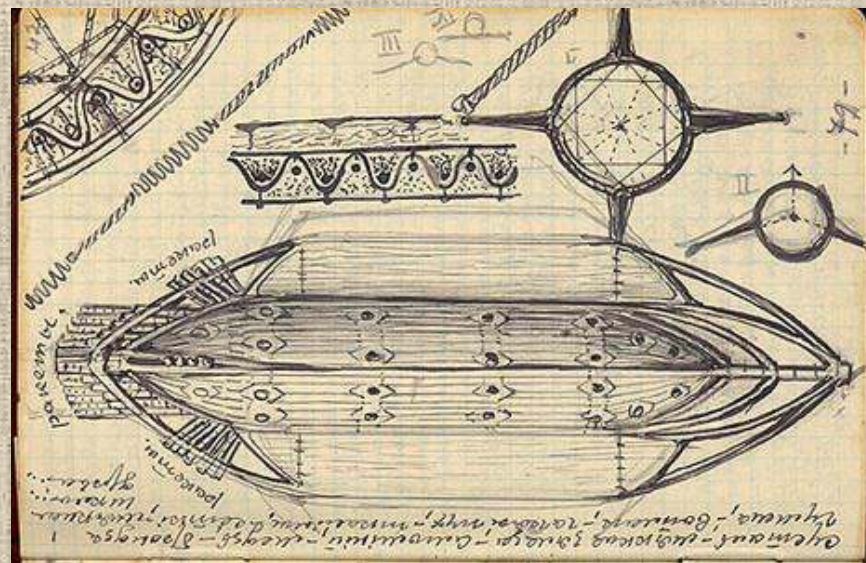
Все произведения «космического периода» можно разделить на три больших цикла – «Жизнь на Сатурне», «Жизнь на Марсе» и «Жизнь на Луне».

*На каждую картину
Язеп Дроздович
ставил
особые планетарные
знаки.*

Язеп Дроздович создал космогоническую теорию, имеющую теоретическую, литературную и изобразительную части. Свои рукописи он посылал в Академию наук БССР.

Теплые и холодные цвета

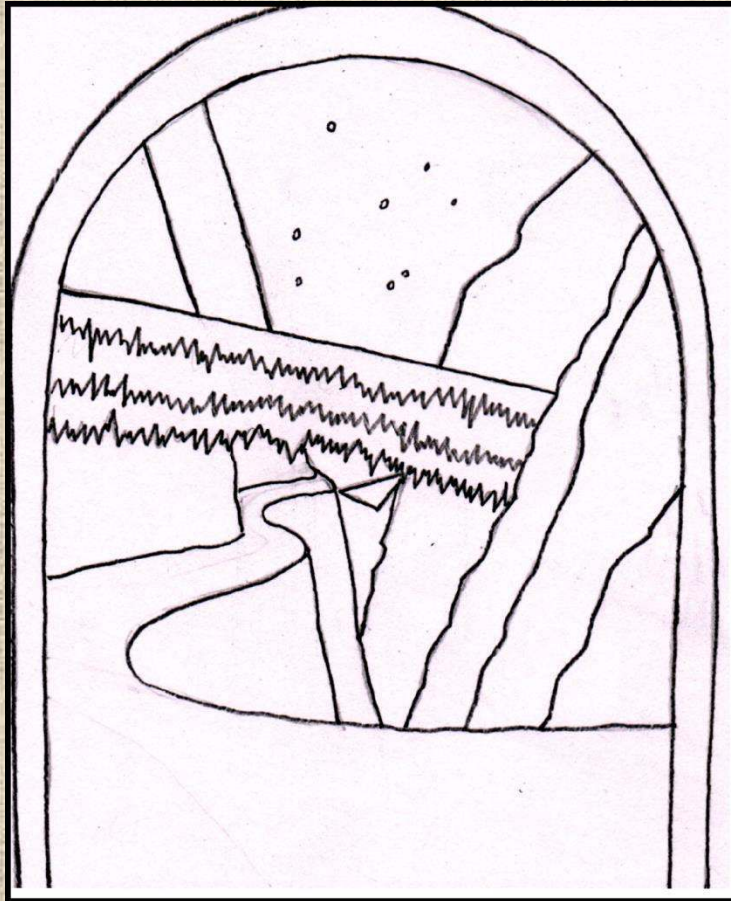

Назовите теплые цвета.

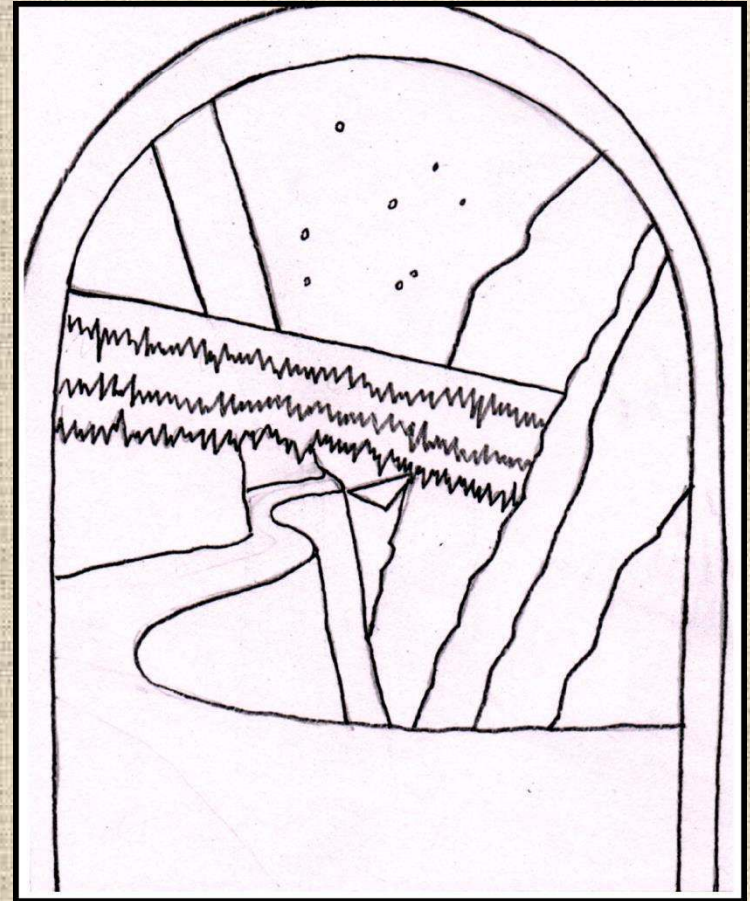
Назовите холодные цвета.

Вспомните что такое колорит?

Тёплая планета

Холодная планета

**Раскрась планеты с использованием
тёплых или холодных цветов**

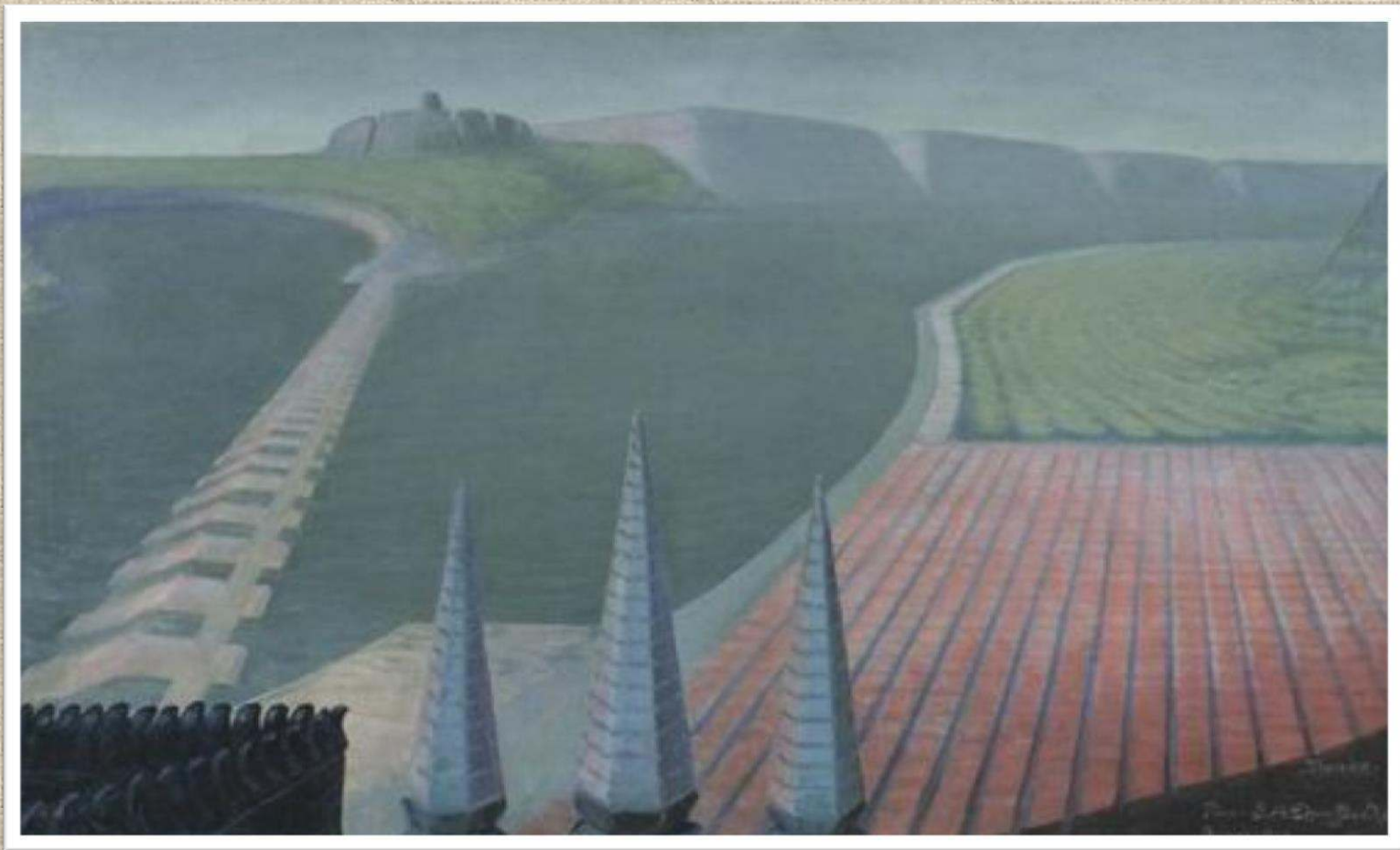
Расскажите, что изображено в произведениях Язепа Дроздовича «космического периода»?

Назовите три цикла из «космического периода» творчества художника.

Кем, кроме художника проявил себя Язеп Дроздович в «космический период»?

Как можно узнать, какую планету рисовал Язеп Дроздович?

Как бы вы назвали жанр, в котором работал Язеп Дроздович в «космический период»?

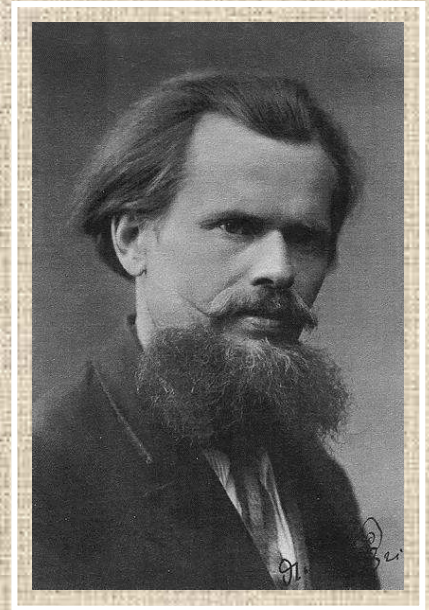
До Язэпа Дроздовича тэмой космоса в беларусском искусстве того времени никто не занимался.

Вымышленный мир Язепа Дроздовича

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	Композиция
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	Человек и мир	Рисунок, Живопись
Цель урока	Познакомить детей с фантастическими работами Я. Дроздовича	
Задачи урока	<ul style="list-style-type: none">• Формировать самостоятельность мышления;• развивать воображение и творческую фантазию;• воспитывать стремление к творческому поиску.	
Результат урока	Ученики получили общее представление о «космическом периоде» в творчестве Я.Дроздовича, создали собственную композицию на космическую тему. Выработали навыки простых приемов работы на интерактивной доске.	

Урок 8

Вымышленный мир Язепа Дроздовича

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

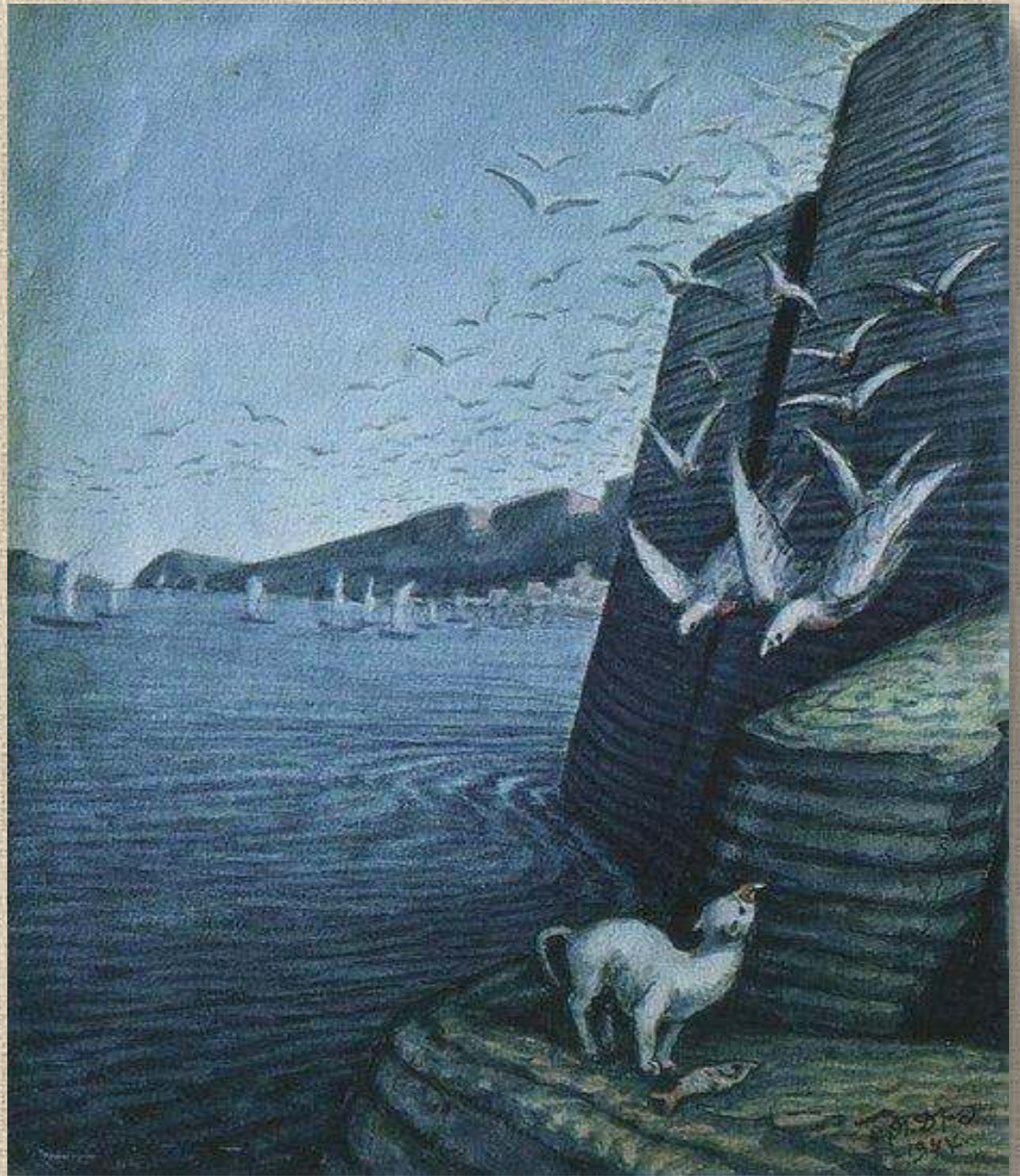

**Глубокский районный
исполнительный комитет**

**Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича**

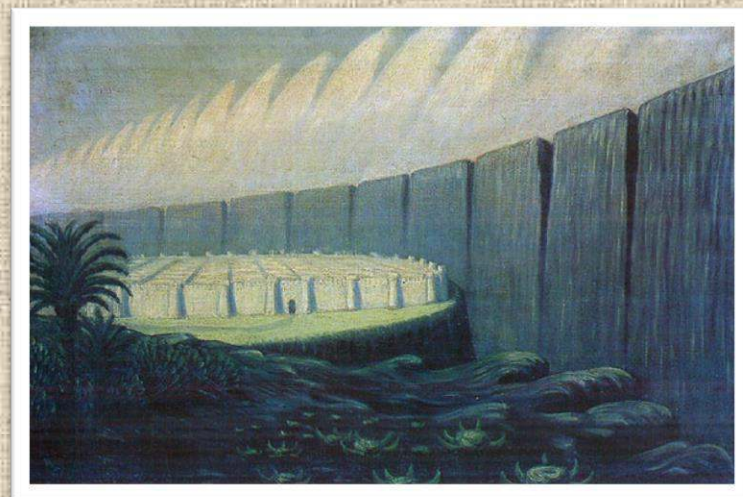
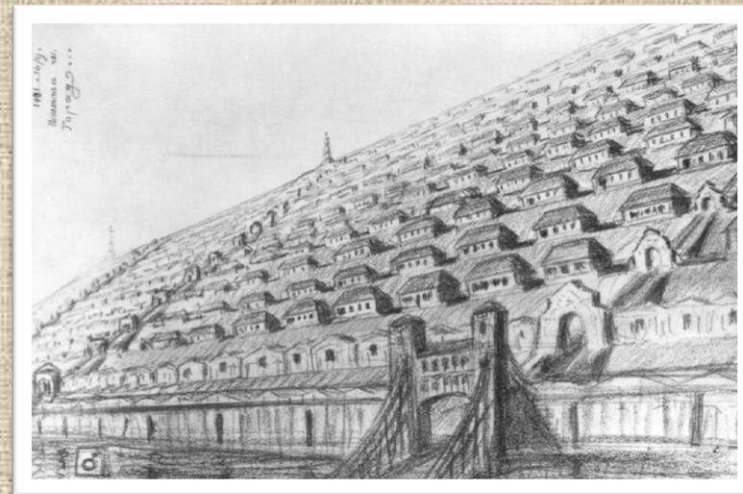
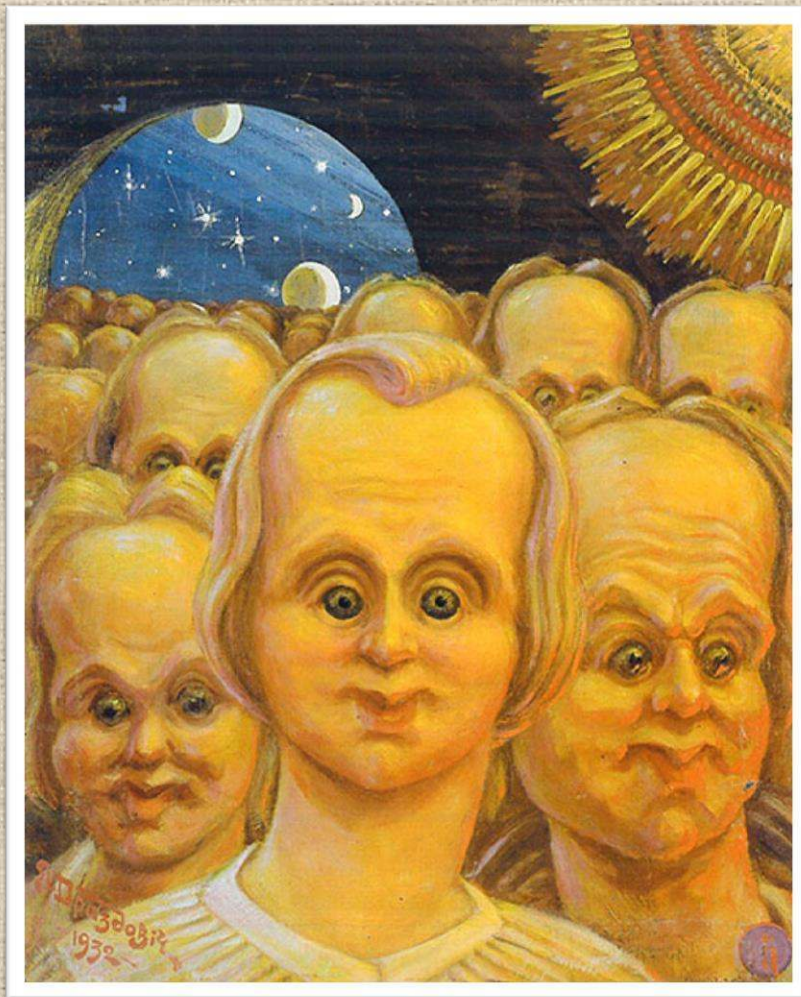
Увлекаться космосом Язеп Дроздович начал еще в детстве. Он часто погружался в свой вымышленный мир. Художник видел сны про иные миры, а утром записывал увиденное. Язеп Дроздович придумывал не только фантастические города с потрясающими пейзажами, но и их обитателей, похожих на земных людей и животных.

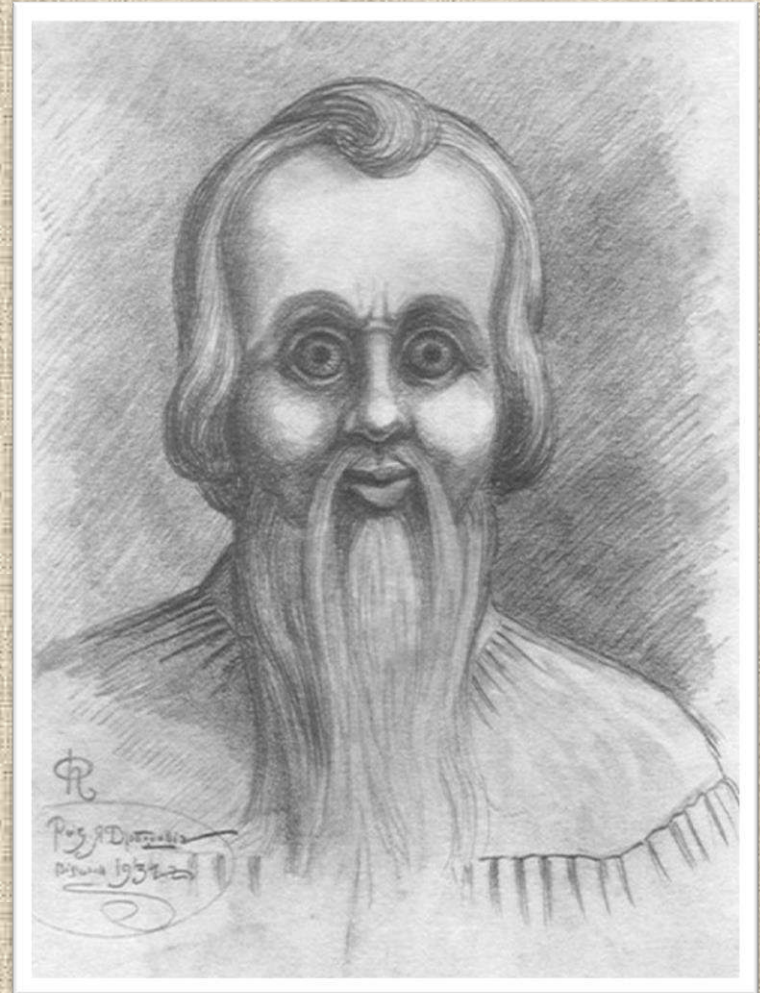
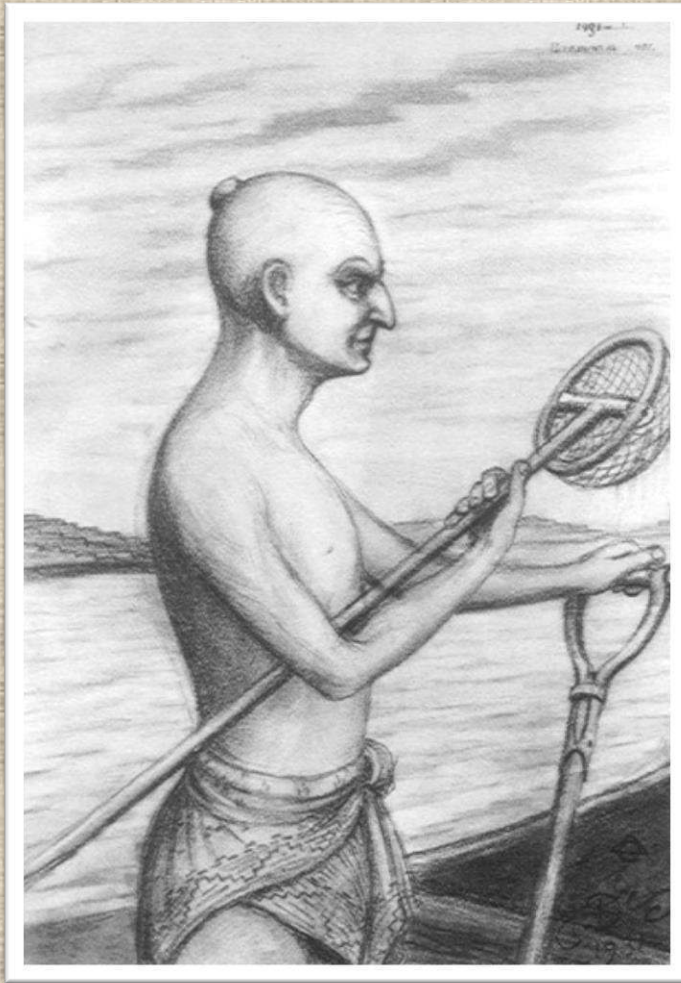

Язэп Дроздович разработал схему целого города на Луне с рисунками набережных, парков, станций, ледниковых арок и причудливых растений.

Сатурн, Марс, Венера. Все эти планеты Дроздович не только описывал, но и рисовал. Рисовал жителей Сатурна, лунидов, населяющих Луну, лунный город Тривеж, весну на Сатурне, удивительных животных с Венеры.

Жители далеких планет стали основными героями его космических фантазий, они внешне мало чем отличались от людей, но имели неземной взгляд.

Язеп Дроздович представлял в своём воображении далёкие планеты и их жителей. Попробуй и ты нарисовать этот удивительный город и его обитателей

Представьте что Вы Язеп Дроздович, как бы Вы назвали своё произведение?

Когда Я. Дроздович стал увлекаться космосом?

*Каким образом рождались космические миры
Язепа Дроздовича?*

Какие планеты изображал Я. Дроздович?

*Как он называл жителей изображаемых
планет?*

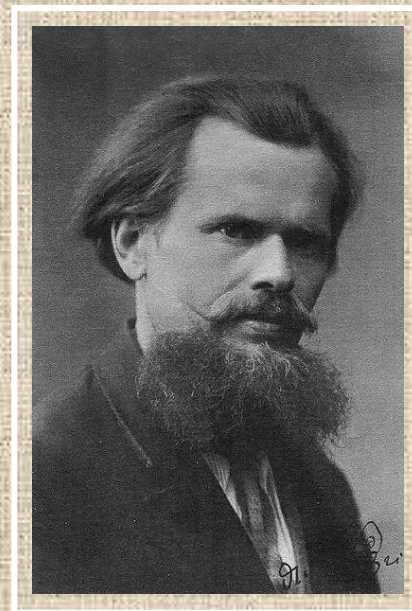
*Чем занимались жители Марса, Сатурна,
Луны?*

Язеп Дроздович – родоначальник белорусского национального искусства

	Общеобразовательная школа	Художественная школа
Целевая аудитория	Учащиеся 5-х классов	Учащиеся 2-3 классов
Предмет	Изобразительное искусство	История искусств
Продолжительность урока	45 минут	45 минут
Взаимосвязь предметов	История Беларуси, Человек и мир	Живопись, Рисунок, Композиция
Цель урока	Показать значение творчества Я. Дроздовича в национальном белорусском искусстве.	
Задачи урока	<ul style="list-style-type: none">• Изучить творческое наследие Я. Дроздовича;• формирование интереса к национальному искусству;• воспитание уважительного отношения к культурному наследию.	
Результат урока	Ученики расширили знания о творческом наследии Я. Дроздовича, посмотрели фильм «Земля и небо» о жизненном пути художника.	

Урок 9

Язеп Дроздович – родоначальник белорусского национального искусства

Проект «Улучшение образовательных условий для преемственности художественного наследия Латвии и Беларуси в рамках трансграничного сотрудничества»/ «Виртуальная реальность» (№LLB-2-224) в рамках Программы трансграничного сотрудничества Латвия-Литва-Беларусь, реализуемая в рамках Европейского инструмента добрососедства и партнёрства

Этот проект финансируется
Европейским Союзом
This project is funded by the
European Union

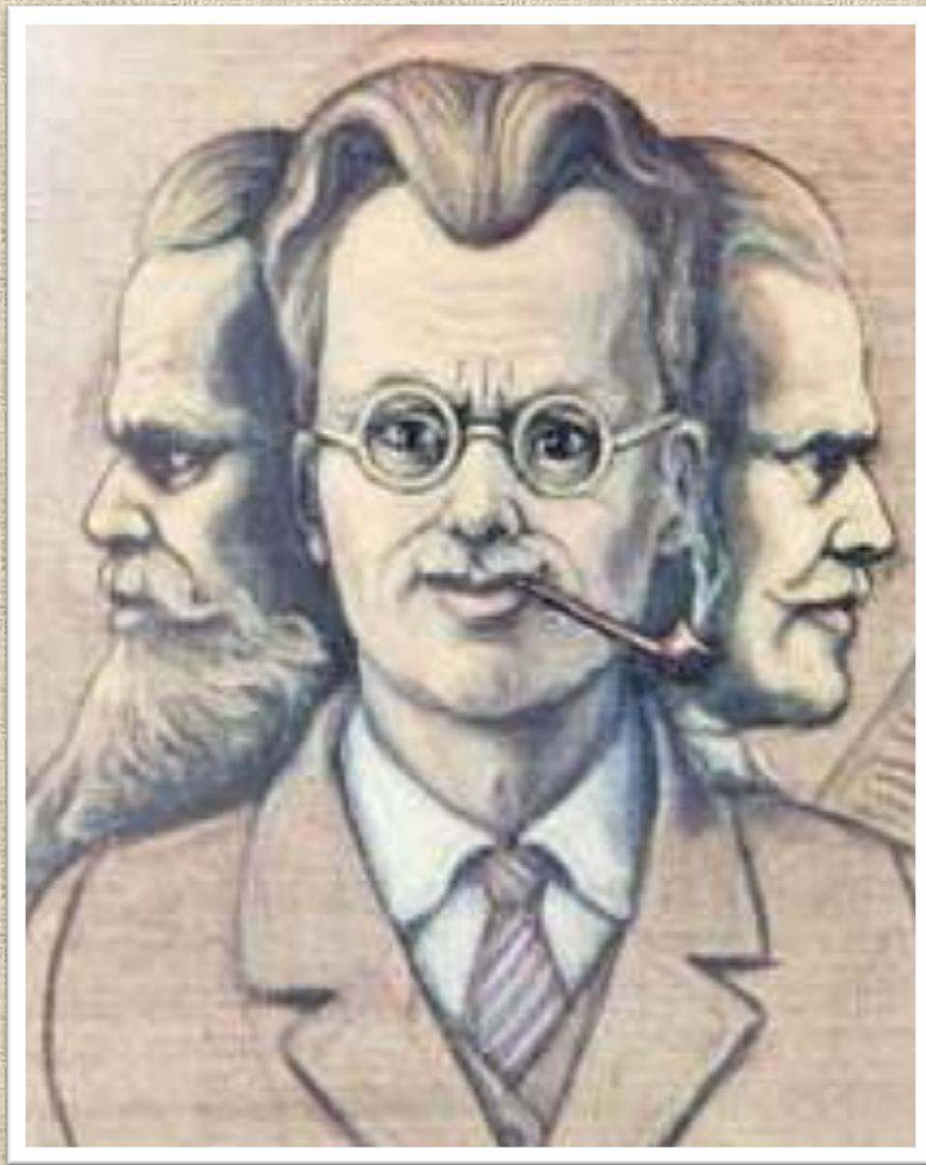

**Глубокский районный
исполнительный комитет**

**Глубокская детская
художественная
школа им.Я.Дроздовича**

Язэпа Дроздовича называюць «беларускім Леонарда да Вінчы». Значымасьць Я. Дроздовича як пераго нацыянальнага хударніка, народнага філосафа-утопіста, хударніка-візіянера ісклучітэльна для культуры Беларусі.

Аўтапартрэт. 1943 г.

В 1993 году в Троицком предместье в городе Минске был открыт памятник художнику. Названный «Вечный странник» (скульптор Игорь Голубев).

Через 20 лет после смерти Дроздовича белорусские художники, пройдя его дорогами, разыскали картины, ковры и скульптуры в деревнях Витебщины. Сегодня работы Язепа Дроздовича выставлены в постоянной экспозиции Национального художественного музея Республики Беларусь, хранятся во многих музеях Беларуси и Литвы.

В каких городах установлены памятники Язепу Дроздовичу?

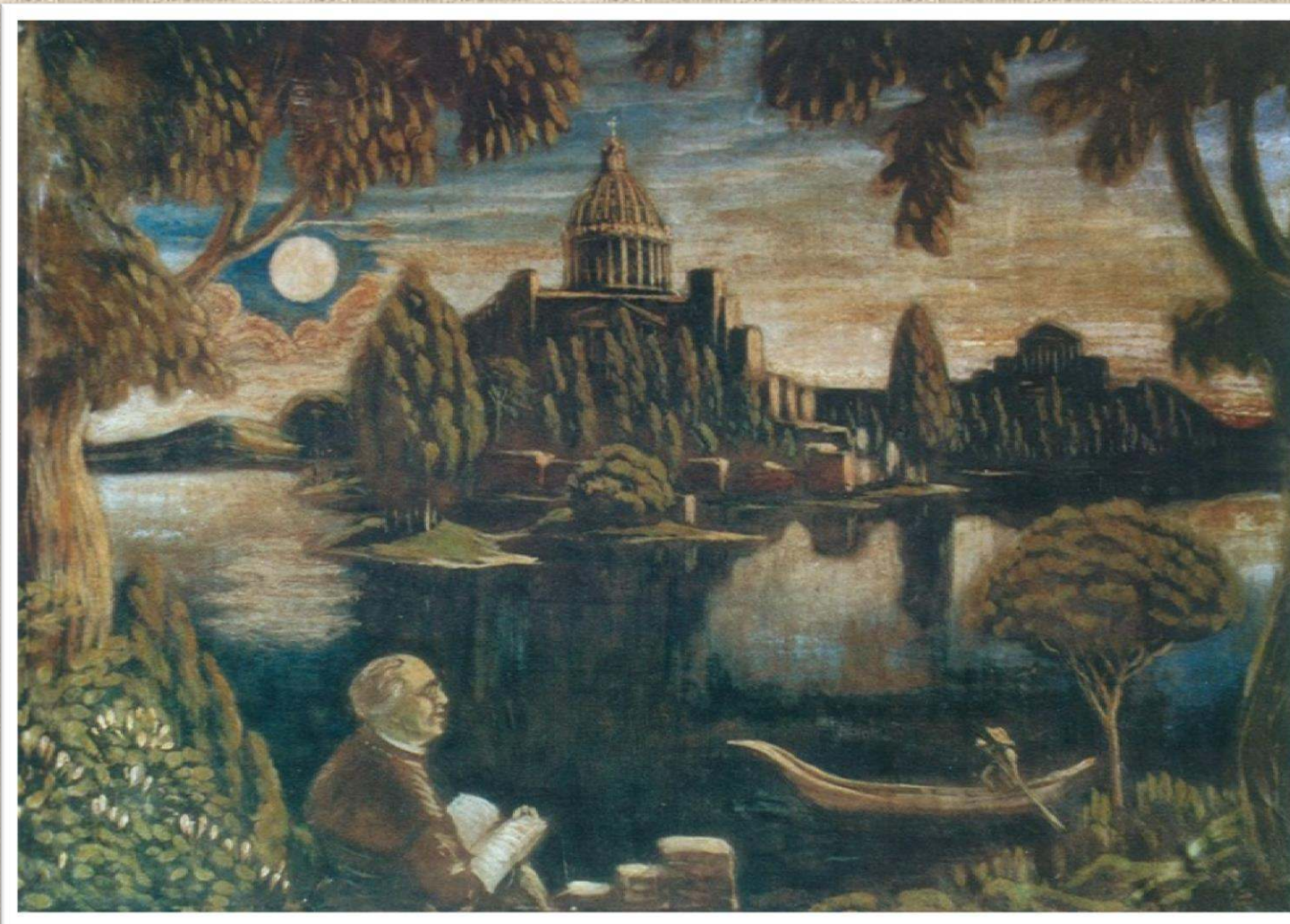
Почему Я. Дроздовича называют «белорусским Леонардо да Винчи»?

В каких музеях находятся картины Я. Дроздовича?

В каких жанрах работал художник?

С какими профессиями связан жизненный путь Язепа Дроздовича?

Художник органично вошел своим творчеством в народную культуру, не нарушив ее поэтики, сумев угадать ее тайный код.

*Интерес к личности Язепа Дроздовича не
ослабеваает и в наши дни.*

**Просмотр и обсуждение документального
фильма «Зямля й неба»:**

https://www.youtube.com/watch?v=pnhX_vEiE4I

